

Plán rozvoje městysse Maršovice na roky 2026 – 2036

Městys Maršovice

Maršovice 89, 257 55 Maršovice

IČ: 00232181

Tel.: 317 744 365

<http://www.mestysmarsovice.cz>

e-mail: urad@mestysmarsovice.cz

Obsah

1. CHARAKTERISTIKA OBCE	5
1.1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE OBCE	5
1.2. ZNAK OBCE	5
1.3. POLOHA OBCE	6
1.4. HISTORIE OBCE	8
2. SOCIÁLNĚ EKONOMICKÁ ANALÝZA	12
2.1. OBYVATELSTVO	12
2.1.1. Demografický vývoj	12
2.1.2. Odhad dalšího vývoje počtu obyvatel městyse Maršovice ... Chyba! Záložka není definována.	
2.1.3. Vzdělání	15
2.1.4. Spolková a komunitní činnost	15
2.1.5. Sociální situace	15
2.2. HOSPODÁŘSTVÍ	15
2.2.1. Zemědělství	18
2.2.2. Lesnictví	18
2.2.3. Trh práce	18
2.3. INFRASTRUKTURA	20
2.3.1. Technická infrastruktura	20
2.3.2. Dopravní infrastruktura	22
2.4. OBČANSKÁ VYBAVENOST	24
2.4.1. Bydlení a výstavba	24
2.4.2. Školství	26
2.4.3. Zdravotnictví	26
2.4.4. Sociální služby	27
2.4.5. Kulturní vyžití	27
2.4.6. Sportovní vyžití	27
2.4.7. Nabídka dalších služeb, které městys nabízí	27
2.5. SPRÁVA MĚSTYSE	27
2.5.1. Úřad městyse a jeho kompetence	27
2.5.2. Hospodaření městyse	28
2.5.3. Bezpečnost	29
2.5.4. Vnější vztahy a vazby	29
2.6. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	30
2.6.1. Ochrana životního prostředí	30
2.6.2. Odpadové hospodářství	30
2.7. CESTOVNÍ RUCH	30
2.7.1. Atraktivita cestovního ruchu	31
2.7.2. Vybavenost pro cestovní ruch	31

2.7.3.	<i>Památky regionálního a místního významu</i>	31
2.8.	SILNÉ A SLABÉ STRÁNKY OBCE.....	33
3.	STRATEGICKÁ VIZE OBCE MARŠOVICE	34
4.	PROGRAMOVÉ CÍLE A OPATŘENÍ	35
5.	ROZVOJOVÉ AKTIVITY	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
6.	PODPORA REALIZACE PLÁNU	37
7.	DŮLEŽITÉ ODKAZY	38

ÚVOD

Koncepční dokument postihuje možné rozvojové okruhy městyse Maršovice s prioritami a konkrétními úkoly pro činnost zastupitelstva městyse. Plán rozvoje vznikl v říjnu 2013 (schválen na Veřejném zasedání dne 5. listopadu 2013 zastupiteli městyse Maršovice Usnesením č. 062/2013). Následující Program rozvoje obce byl schválen na Veřejném zasedání dne 24. září 2019 zastupiteli městyse Maršovice Usnesením ze dne č. 056/2019. Stávající text byl zpracován na podzim roku 2025, byly do něj zakomponovány požadavky občanů ze setkání s vedením městyse v listopadu téhož roku a byl schválen zastupiteli městyse Maršovice dne 17. února 2026 Usnesením č. 010/2026 .

Plán rozvoje městyse Maršovice 2026–2036 byl vytvořen podle metodiky tvorby programu rozvoje obce, zpracované Ministerstvem pro místní rozvoj České republiky v rámci projektu „Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí“ (CZ.1.04/4.1.00/62.00008), financovaného z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a ze státního rozpočtu České republiky.

ANALYTICKÁ ČÁST

1. Charakteristika obce

1.1. Identifikační údaje obce

Oficiální název:	Městys Maršovice
Sídlo úřadu obce:	Maršovice 89, 257 55 Maršovice
IČ / DIČ:	00232181 / CZ00232181
Obec s pověřeným obecním úřadem:	Benešov
Obec s rozšířenou působností:	Benešov
Okres (LAU ¹):	Benešov
Kraj (NUTS ²):	Středočeský kraj
Vyšší územně správní celek (NUTS2):	Střední Čechy
Místní akční skupina:	Posázaví
Katastrální plocha:	24,1864 km ²
Katastrální území:	Maršovice u Benešova 691976 Strnadice 762105 Zahrádka u Benešova 790133 Zderadice 792331
Počet bydlících obyvatel k 1. 1. 2025:	786
Nadmořská výška (m n.m.):	389 m n.m.

1.2. Znak obce

Popis erbu: V modrém štítě na zeleném návrší dvě bílé kvádřované hranolové věže se soklem, každá s oknem pod třemi střílnami, vše černé, s červenou valbovou střechou se žlutými makovicemi. Mezi věžemi žlutá ohnivá dělová koule.

Popis vlajky: List tvoří svislý modrý žerďový pruh široký polovinu délky listu a dva vodorovné pruhy, červený a bílý. V modrém pruhu na volném zeleném návrší dvě bílé kvádřované hranolové věže se soklem, každá s oknem pod třemi střílnami, vše černé, s červenou valbovou střechou se žlutými makovicemi. Mezi věžemi žlutá ohnivá dělová koule. Poměr šířky k délce listu je 2:3.

Obecní symboly byly přiděleny na základě rozhodnutí Poslanecké sněmovny PČR č. 52 ze dne 25.03.2005 po projednání Podvýboru pro heraldiku a vexilologii, který je součástí VVVKMT.

¹ Místní samosprávné jednotky

² Nomenklatura územních statistických jednotek

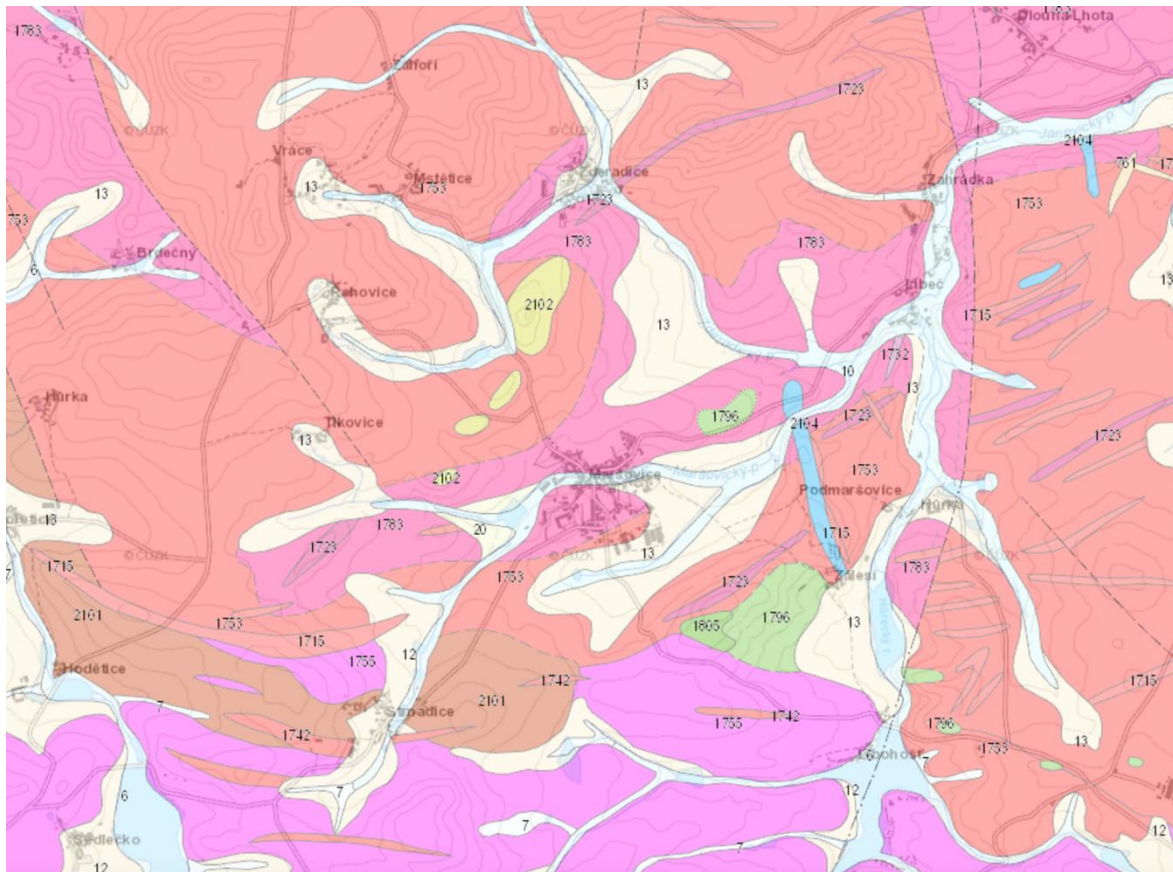
1.3. Poloha obce

Maršovice jsou zemědělské městečko ležící přibližně šest kilometrů jihovýchodně od Neveklova. Do okolních větších měst Sedlčan, Votic a Benešova je to přibližně stejně daleko – kolem patnácti kilometrů.

Současná samosprávná obec Maršovice vznikla v roce 1975 sloučením tří samostatných obcí – Zahrádky, Zderadic a Maršovice. V roce 1990 se připojila osada Strnadice, do té doby spadající pod obecní úřad ve Vrchotových Janovicích. V roce 2006 byl obci vrácen titul městyse.

V současné době tak Úřad městyse Maršovice spravuje šestnáct místních částí, osad a samot: Bezejovice, Dlouhá Lhota, Libeč, Maršovice, Mstětice, Podmaršovice, Řehovice, Strnadice, Tikovice, Vráce, Zaječí, Záhoří, Zahrádka, Zálesí 1. a 2. díl a Zderadice.

Mapa 1 Geologická mapa území (Zdroj: Česká geologická služba)

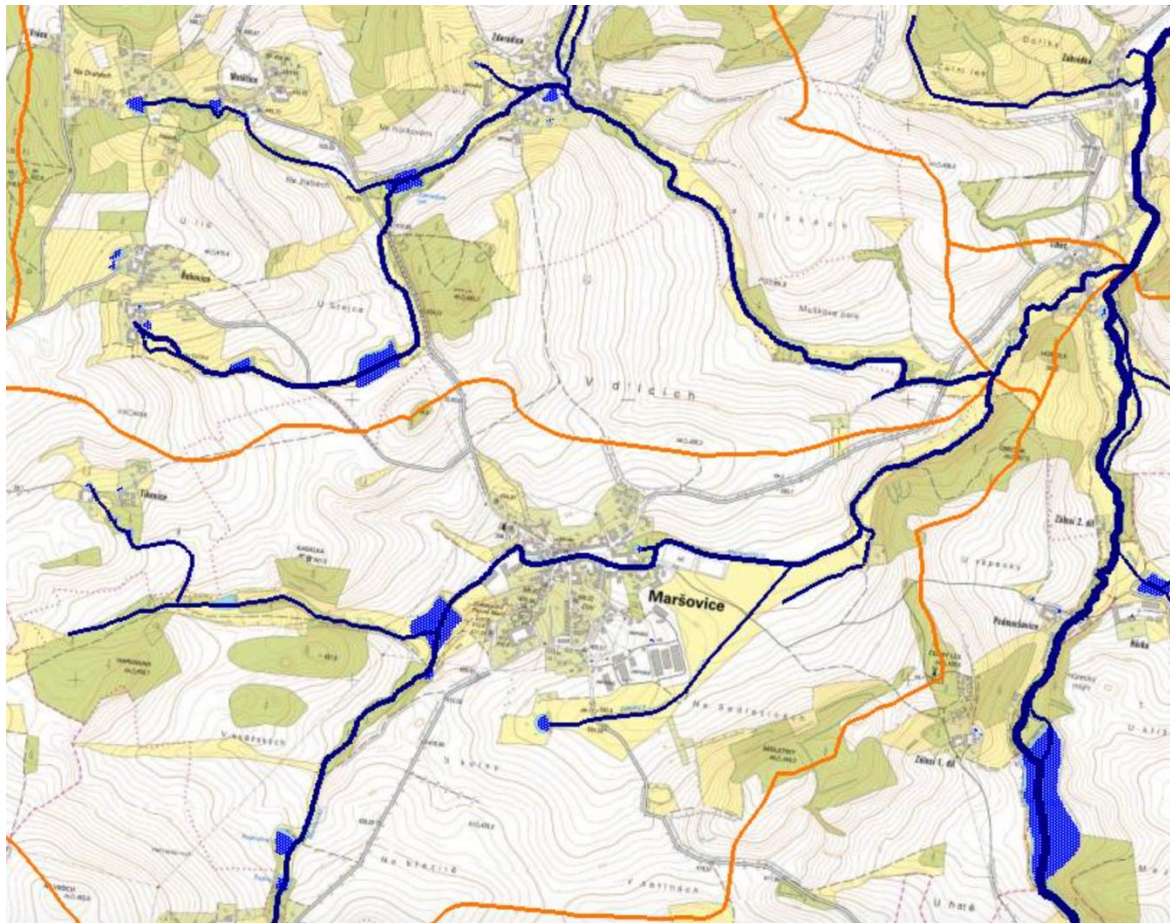

Správní území obce se rozkládá ve Zderadické pahorkatině, která patří do Neveklovské vrchoviny, která je podokrskem Benešovské pahorkatiny. Nadmořská výška obce je 389 m. Nejvyšším maršovickým bodem je Na vršku, který se zvedá do výše 498 metrů nad mořem mezi Zderadicemi a Záhořím. K dalším vrcholům patří Hatě (488 m n.m.), Drábovky (474 m n.m.), Stejc (455 m n.m.) či Sedletiny (446 m n.m.). Geologické podloží kraje tvoří převážně žuly – (v mapě výše č. 1783) granodiorit, tonalit, křemenný diorit (sázavský typ) a granit až granodiorit (maršovický typ – č. 1753), místy pak kamenitý až hlinito-kamenitý sediment (č. 13). V údolích vodních toků je podložím hlína, písek, štěrk (č.10). Naprostou převahu mají ve správním území středně až slabě výživné hnědé půdy (kambizem mesobazická, v částech oglejená), u vodních toků je pak pseudoglejová modální půda.

Oblast území obce náleží do oblasti mírně teplé, vyznačující se dlouhým, teplým, mírně suchým létem. Jarní i podzimní přechody bývají poměrně krátké. Zima pak bývá kratší, teplejší a velmi suchá. Sněhová pokrývka leží krátce. Průměrná roční teplota se pohybuje mezi 7–8 °C. Průměrné roční srážky se pohybují kolem 600–650 mm. Převládají západní

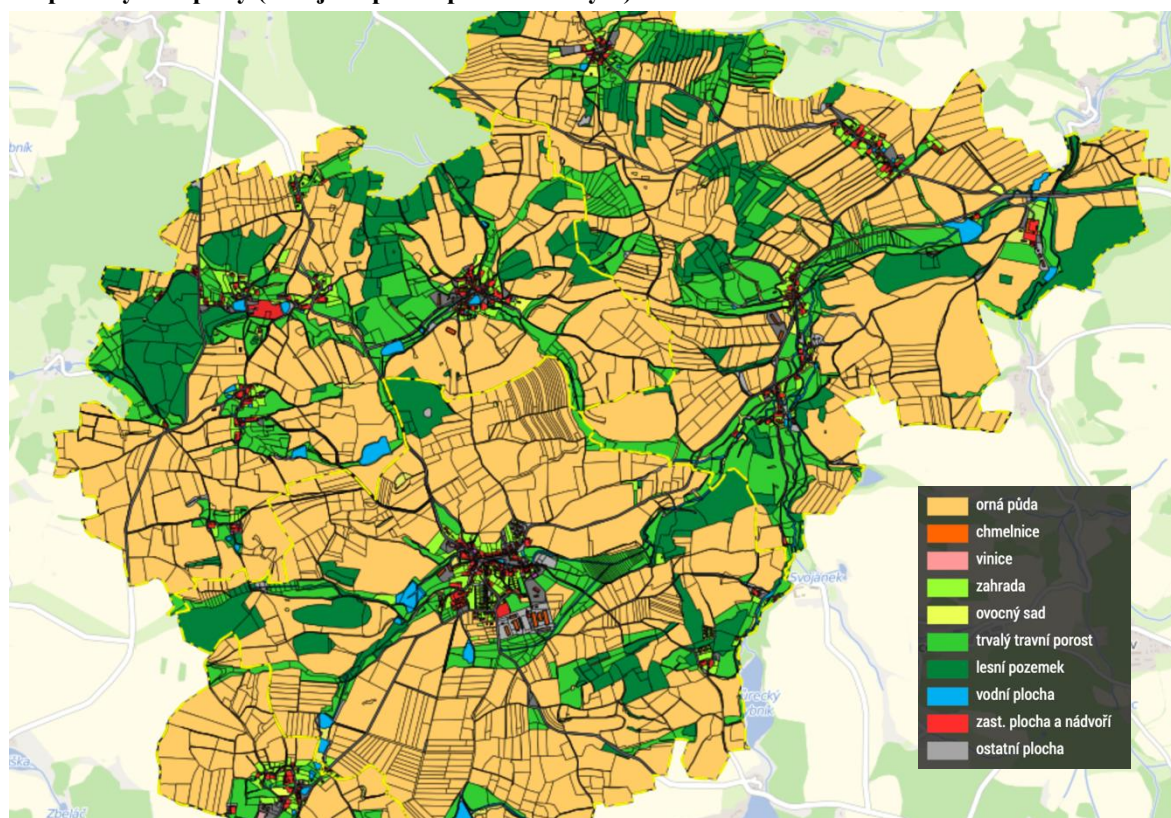
větry. Hydrograficky leží Maršovice mezi Vltavou a Sázavou – tedy leží v povodí Vltavy. Hlavním vodním tokem na území městyse je Janovický potok. Ten odvádí veškeré vody Maršovicka do řeky Sázavy. Nejvýznamnějším vodním tokem je Maršovický potok. Na jeho toku je více vodních nádrží (v místní části Strnadice), z nichž největším je rybník Musík nad Maršovickými. Dalším vodním tokem je Zderadický potok, na kterém je největší vodní nádrž rybník Stejc. U Strnadic nad Doletickým rybníkem pramení Libohošťský potok.

Mapa 2 Hranice hydrologického povodí 3. řádu (oranžové linie), vodní toky a vodní nádrže

Po vegetační stránce patří okolní krajina do dubovobukového stupně, současné pokrytí však již odpovídá kulturní krajině s poli, hospodářskými lesy a místy se zachovalými zbytky mokřin a olšinami. V celé oblasti žije běžná fauna české kulturní krajiny.

Mapa 3 Využití půdy (zdroj Mapová aplikace městyse)

1.4. Historie obce

Kdy přesně Maršovice vznikly, není známo. Název vesnice je pak odvozen od jména vladky Mareše, který zde založil osadu svých – tedy Marešových – lidí. Ves je poprvé připomínána v roce 1205. Jiřík z Maršovic je zmiňován spolu se svými sousedy Hrdoněm z Janovic, Janem z Tožic a Dubákem ze Mstětic v listině Přemysla Otakara I, v které tento český král, na přímluvu královny Konstancie, obdarovává za věrné služby jakéhosi Slavka vesničkou Týnčany. V listinách z let 1220 až 1222 je pak zmiňován i Jiříkův syn Jindřich. Jemu král Otakar dává za otcovy věrné služby vesničku Velběhy s příslušenstvím. Další doložená jména vladkyň z Maršovic se v pramenech objevují až v druhé polovině čtrnáctého století. V roce 1352 je vlastní Hroch z Maršovic, po něm v roce 1360 Ojír. V souvislosti s výměnou faráře maršovického kostela v roce 1370 jsou doložena další jména místních vladkyň – Jindřicha zvaného Jícha, Přibyslava, Hrocha, Purkharda a Bohuslava řečeného Vicher. V roce 1399 získává vesničku další maršovický rod – páni z Frýdštejna. Drží je Hanušek z Frýdštejna, purkrabí na Dobříši, který zemřel v roce 1411. K roku 1408 je doložen další ze členů tohoto rodu Hroch z Maršovic. K roku 1412 je zmiňován Hanuš z Maršovic. Syn Hanuška z Frýdštejna Václav z Maršovic byl v letech husitské revoluce 1425 až 1431 mocným opravcem mezi Pražany a Táboři. V roce 1440 je vlastníkem Hanuš z Frýdštejna a z Maršovic. Ten pomáhá v roce 1448 králi Jiřímu z Poděbrad při dobývání Prahy a ještě roku 1470 sbírá vojsko ve Vltavském kraji.

Až počátkem šestnáctého století, v roce 1510, je znám další z majitelů vsi Jan Kryzostom z Hostouně. Poté se na Maršovících objevuje rod Vojslavických z Vojslavic a Branišova. Jindřich z Vojslavic je doložen v letech 1519 a 1525. Jeho synové Vilém a Jan prodávají v roce 1528 Maršovice Janu Kosohorskému z Řičan. Ten v roce 1534 přikupuje Zderadice. Poté co v roce 1555 koupí Janovice, prodává dříve nabytý majetek – tvrz Maršovice, ves Maršovice s podacím kostelem, vesnice Zderadice, Libeč, Strnadice, Zálesí, Řehovice a pustý hrad Stajice – rytíři Václavu Benedovi z Nečtin. Nový držitel majetek zanedlouho,

v roce 1564, prodává Vilému Kosořovi Malovci z Malovic na Nemyšli. Tento horlivý přívrženec bratrské víry se zasloužil o povýšení Maršovic na městečko. Na jeho přímmluvu obdařil 21. srpna roku 1568 císař Maxmilián II. Maršovice městským znakem, pečetí se znakem a právem pečeti zeleným voskem. Zároveň bylo novopečenému městečku přiznáno právo provozovat trhy – dva roční jarmarky a jeden obyčejný trh. Maršovice získaly i právo vařit pivo. Vilém Kosoř byl činným na zemských sněmech konaných v Praze v letech 1569 a 1571. Od roku 1572 až 1577 zastával úřad místopísaře Království českého. Nedlouho po roce 1570 však postupuje Vilém Kosoř městečko svému švagrovi Bohuslavu Dvořeckému z Olbramovic. Po jeho smrti v roce 1584 přechází majetek dědictvím do rukou nezletilé jediné dcery Ludmily. Poručníci mladé dívky majetek následujícího roku prodávají. V letech 1585 až 1589 tak sedí na Maršovcích Kryštof Karel Roupovský z Roupova. Konečně v roce 1589 kupuje městečko Bernard starší Hodějovský z Hodějova a natrvalo je připojuje ke tloskovskému panství. Bernardův syn Jan umírá v témže roce jako jeho otec – v roce 1589. Celé tloskovské panství, včetně Maršovic, tak v jednom roce mění dvakrát majitele. Po Janově smrti přechází na jeho nezletilého syna Smila. Ten se coby protestant aktivně účastní stavovského povstání v roce 1618. Po osudové bělohorské porážce je mu proto celé panství císařem zkonfiskováno a královská komora je 12. května 1622 za 50 000 kop pražských prodala Pavlu Michnovi z Vacínova. Tento horlivý katolík si jako člen komise, která rozprodává konfiskáty poražených stavovských šlechticů, dopomůže k obrovskému majetku (vlastní například Konopiště či Zámuky). Tloskovské panství po jeho smrti dědí jeho mladší syn Jan. Ten umírá nemaje dětí a panství přechází na jeho staršího bratra, císařského radu, zemského soudce a hejtmana Starého Města pražského, Václava Michnu z Vacínova. I ten 23. května 1667 umírá bez potomků. Tloskovské panství tak získává jeho bratranec Zikmund Norbert hrabě Michna z Vacínova. Ten následujícího roku také umírá. Zůstává po něm vdova Marie Alžběta, která jako poručnice nezletilého syna, dědice panství Jiřího Václava Michny, prodává 8. listopadu 1669 zadlužený majetek Václavu Karlovi Čábelickému, svobodnému pánu ze Soutic na Skryšově. Čábelický byl císařským komořím dvorského i královského soudu, radou české královské komory a hejtmanem Nového Města pražského. Od jeho smrti v roce 1687 vládla panství i Maršovcím až do zletilosti syna Jana Václava roku 1700 vdova Magdalena Marie Čábelická. Jan Václav prodává v roce 1707 tloskovské panství hraběti Jeronýmu Kolloredovi z Wallsee na Opočně. Ten k němu v roce 1706 přikupuje několik okolních vesnic, mezi nimi i Dlouhou Lhotu. Rod na Tloskově ovšem nesídlí a panství je neslavně spravováno direktory. Hrabě, postupně císařský rada a komoří, dvorský soudce, nejvyšší hejtman moravský umírá v roce 1726 jako gubernátor v italském Miláně. Rok na to, 1727, se stává celé panství, tedy i Maršovice, majetkem Jana Jáchyma hraběte Pachty z Rájova. Když v roce 1742 odtáhla z Prahy francouzská vojska, vzali s sebou Francouzi jako rukojmí staříckého hraběte. Ten nevydržel útrapy cesty a 2. prosince toho roku zemřel v německém městě Einsiedl. Dědicem panství Tloskov se stal jeho syn Arnošt Karel hrabě Pacht z Rájova. Arnošt Karel měl od dětství těžkou oční nemoc. Díky ní se nenaučil číst ani psát. Za svou pozdější neobyčejnou vzdělanost humanitní, zběhlou ve filozofii a právech vděčil tomu, že si nechával předčítat z odborných knih. Během 105 let svého pozhnaného života se stačil pětkrát oženit. Nedlouho před smrtí pak musel trpně sledovat, jak jeho poslední manželka Antonie Údrcká z Údrče dříve bohaté panství zadluhuje. Po sedmdesátiletém spravování majetku musel Arnošt Karel Tloskov dokonce opustit. Smrt jej pak dostihla až v azylu na záměčku ve Vrcholových Janovicích. Ten mu na dožití propůjčila hrabata z Vrtby. V roce 1797 tak v dražbě kupuje celé tloskovské panství Jakub svobodný pán Wimer, plukovník císařského vojska. Ten v roce 1800 nejprve přikupuje Líšno, aby o pět let později vše prodal bratrům Janu a Bedřichovi hrabatům z Pourtalés. Tito cizinci, Prusové, zde hospodařili přes šedesát let. V roce 1871 kupuje velkostatek pražský podnikatel Čeněk Daněk. Rodina Daňkových vlastní tloskovský velkostatek se dvory v Maršovcích, Pohoří a Bezejovicích až do vyvlastnění po druhé světové válce.

Nejstarší, více než tisíc let starou osadou městyse, je vesnička Zaječí, kterou zmiňuje již listina knížete Boleslava II. v roce 999.

Městys se může pochlubit historickými památkami. Nejrozsáhlejší z nich je barokní areál maršovického kostela a fary. Původní, zřejmě románský maršovický kostel byl r. 1568 zcela zničen požárem. Současný barokní chrám Zvěstování P. Marii byl tak ve své nynější podobě postaven až v letech 1774 až 1775. Polozapomenutou historickou památkou je hrad Stajice. Ten byl vystavěn na vrcholu hůrky Stejc nedaleko Maršovic zřejmě počátkem 14. století. První zmínka o něm je z roku 1384. Dnes jsou z hradu patrné pouze valy uprostřed lesa.

Velmi důležitou pro historii obce je maršovická kronika, která se s přestávkami vede od roku 1847. Prvním jejím zaznamenavatelem byl v 19. století kronikář Václav Jindrák.

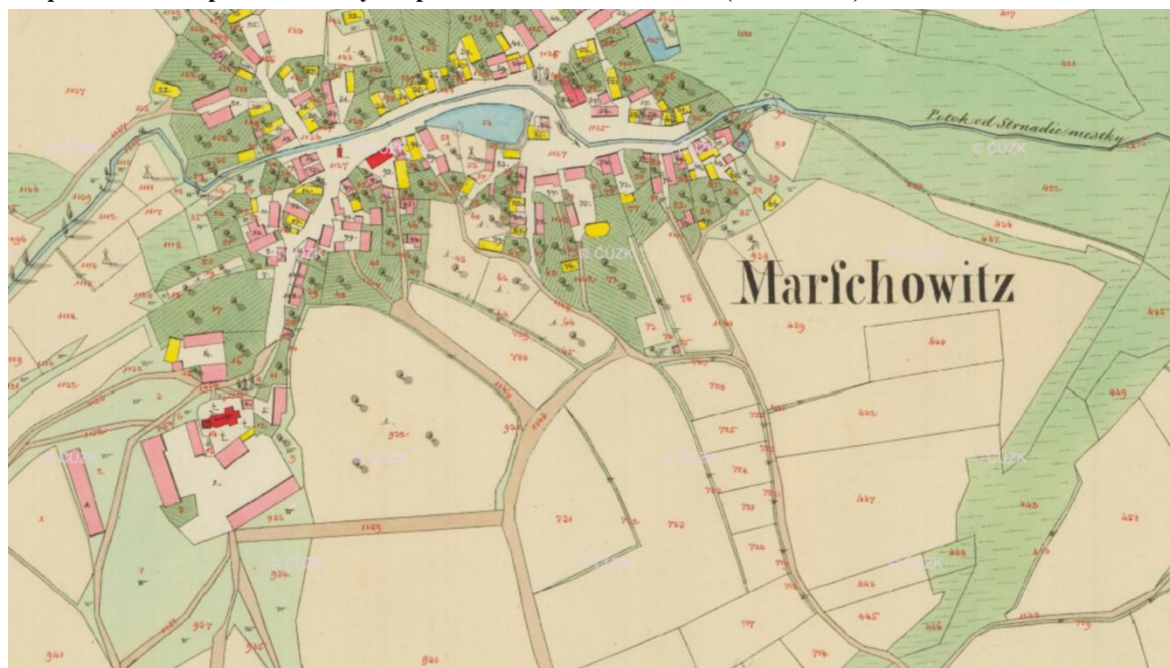
Od května 1909 projíždí Maršovickými autobusová linka. Jde o druhou meziměstskou "státní autobusovou linii" v Čechách a zřejmě i střední Evropě. Autobusy jezdí na trase Neveklov – Maršovice – Bystřice – Benešov v téměř nezměněné trase i v současnosti.

Významné bylo i dlouholeté působení řídicího učitele Antonína Suka, bratra skladatele Josefa Suka, na maršovické škole. Obdobně se do historie Maršovic o generaci dříve zapsala osobnost Bohumíra Křečana, učitele, který stál koncem 19. století u vzniku maršovických hasičů či ochotníků.

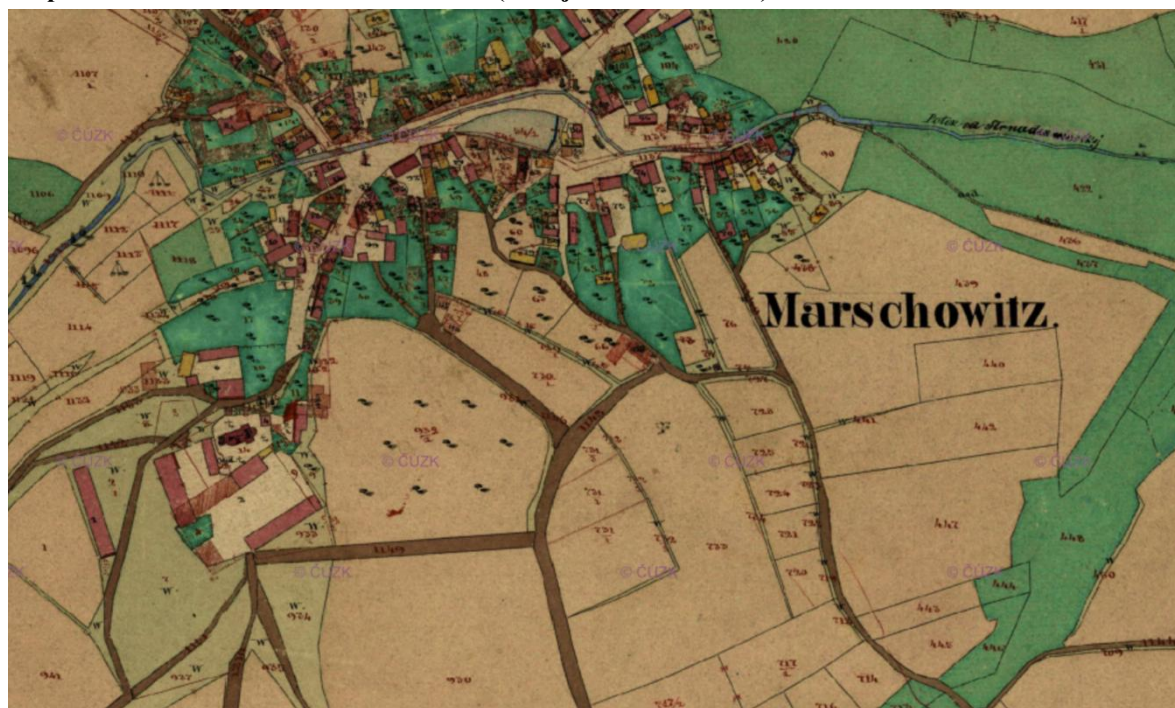
Velmi nadějný rozvoj městyse v prvorepublikovém období velmi neblaze poznamenala 2. světová válka. Maršovicko se během ní stalo součástí vojenského výcvikového prostoru Waffen-SS. Naprostá většina obyvatel se musela vystěhovat. Lidé byli přinuceni opustit svůj domov, nemovitosti jim byly vyvlastněny. Po osvobození se část z nich do svých domovů nevrátila. Ti, co se vrátili, našli své domovy poničené, rozstřílené a zdevastované.

Maršovická obec v současné podobě vznikla v roce 1975 spojením do té doby tří samostatných obcí – Maršovic, Zahrádky a Zderadic. V roce 1990 se pak připojila osada Strnadice, do té doby spadající pod samosprávu ve Vrchotových Janovicích. V roce 2006 byl Maršovickým vrácen titul městyse.

Mapa 4 Císařské povinné otisky map stabilního katastru Čech (1824–1843)

Mapa 5 Stabilní katastr Čech – Maršovice (Zdroj: Národní archiv)

2. Sociálně ekonomická analýza

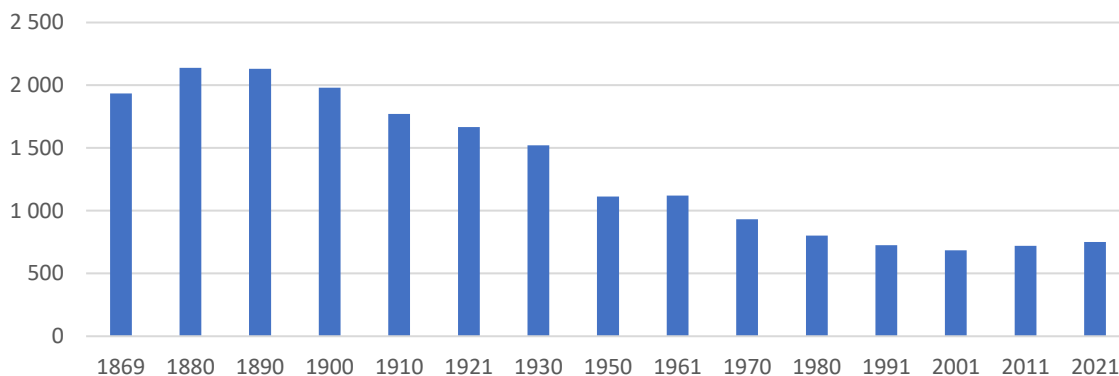
Analytická část hodnotí vývoj a stav jednotlivých významných ekonomických, kulturně historických, společenských, ekologických a dalších ukazatelů a jevů a na základě rozboru těchto ukazatelů odhaluje příčiny a důsledky jejich vývoje. Jedná se o stěžejní výchozí část každého rozvojového dokumentu, na jejímž základě jsou definovány hlavní rozvojové priority obce.

2.1. Obyvatelstvo

2.1.1. Demografický vývoj

Městys Maršovice má v současnosti 786 obyvatel. Přitom v roce 1880 měl 2138 obyvatel. Od té doby počet obyvatel obce až do roku 2001 klesal, ale tento trend byl před dvěma desetiletími zastaven a dochází ke stabilizaci počtu obyvatel. Velké skokové snížení počtu obyvatel mezi roky 1930 a 1950 bylo způsobeno vysídlením území v období II. světové války, kdy zde vznikl výcvikový prostor jednotek SS.

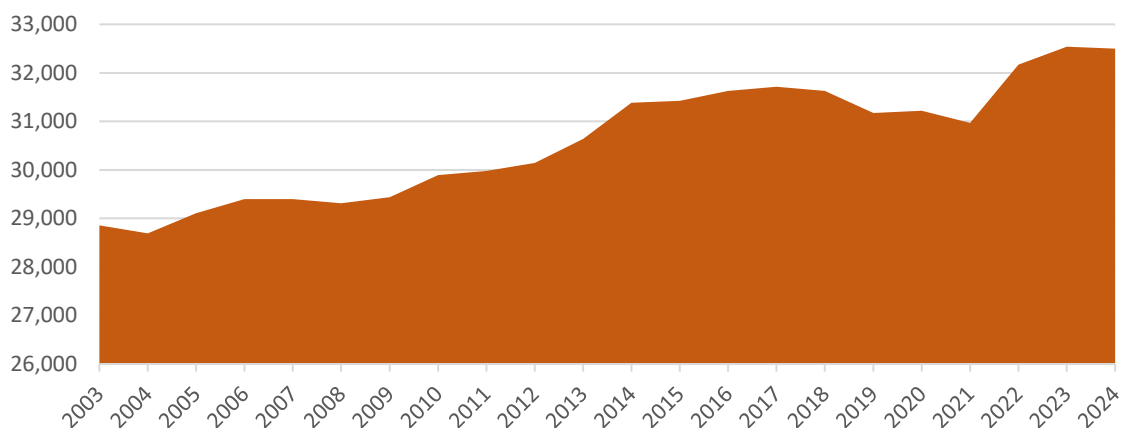
Graf 1 Vývoj počtu obyvatel (Zdroj: ČSÚ)

Tabulka 1 Vývoj počtu obyvatel v období 1869–2011 podle částí městyse Maršovice

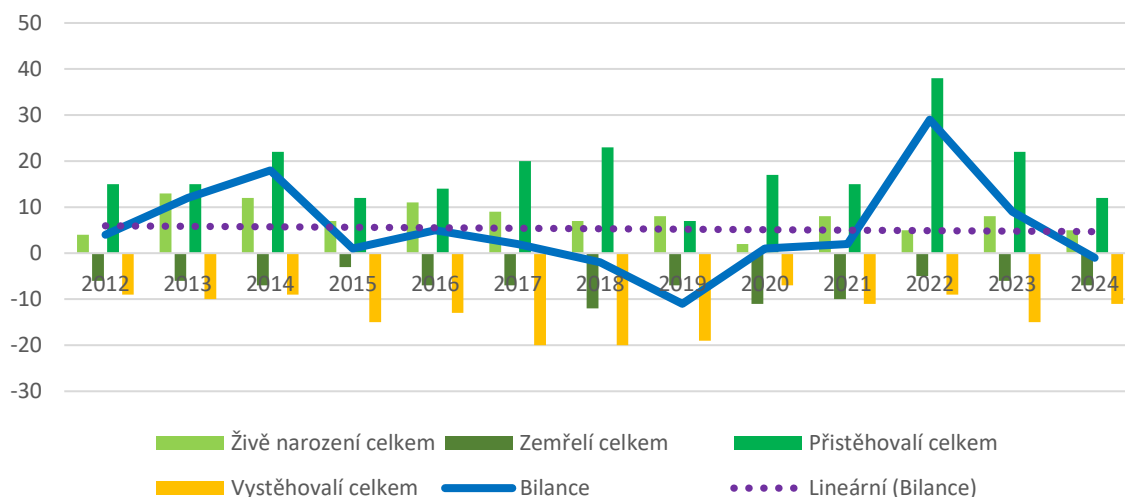
	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2021
Celkem	1936	2138	2131	1982	1771	1668	1522	1114	122	933	803	725	685	706	752
Bezejovice	64	81	79	79	47	68	70	52	101	82	61	43	18	8	9
Dlouhá Lhota	121	136	145	114	118	121	116	77	59	58	46	34	26	46	46
Libeč	68	95	89	88	101	95	67	54	57	34	32	32	24	23	28
Maršovice	712	794	795	699	606	531	502	369	351	293	275	275	279	288	289
Mstětice	139	154	151	132	114	108	97	95	88	80	65	50	47	66	60
Podmaršovice	21	25	17	24	16	17	19	13	9	7	7	6	6	9	
Řehovice	131	128	131	143	122	117	105	75	76	60	45	34	40	36	51
Strnadice	143	144	126	122	115	118	95	73	73	61	53	48	42	40	49
Tikovice	24	30	28	21	28	28	20	15	10	15	13	8	7	8	
Vráce (Na Drahách)	5	5	5	6	4	3	4	6	7	4	6	5	4	6	32
Záhoří	18	31	24	26	29	27	22	19	19	19	17	20	19	16	
Zahrádka	149	171	189	178	165	158	134	89	89	64	45	38	35	35	30
Zaječí	117	116	146	154	103	95	99	61	63	50	38	37	42	51	38
Zálesí 1.díl	25	26	20	19	19	23	18	10	13	9	9	13	12	13	
Zálesí 2.díl	5	7	8	5	7	5	6	5	3	3	3	1	-	-	
Zderadice	194	195	178	172	177	154	148	101	104	94	88	81	84	83	86

Graf 2 Hustota osídlení (Zdroj: ČSÚ)

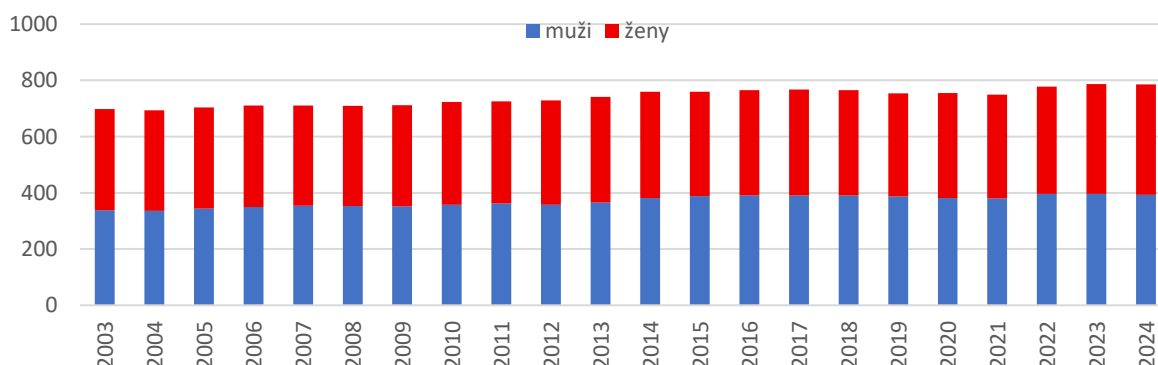

V posledních letech je patrný setrvalý nárůst počtu obyvatel. Z údajů v tabulce lze vydedukovat, že městyse Maršovice nabízí přátelské prostředí pro běžný život a je z pohledu migrace obyvatelstva atraktivním cílem.

Graf 3 Migrační a přírůstková bilance obyvatelstva (Zdroj: ČSÚ)

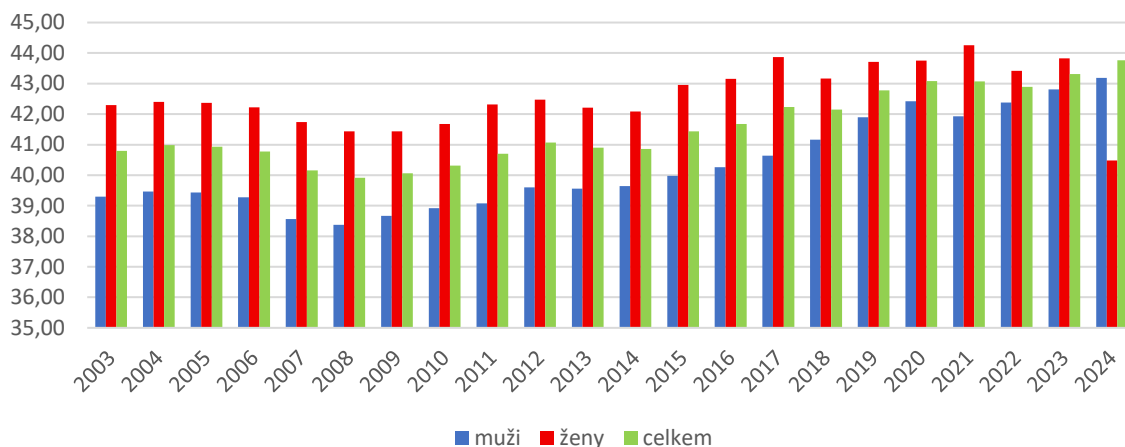

Graf 4 Vývoj počtu obyvatel (Zdroj: ČSÚ)

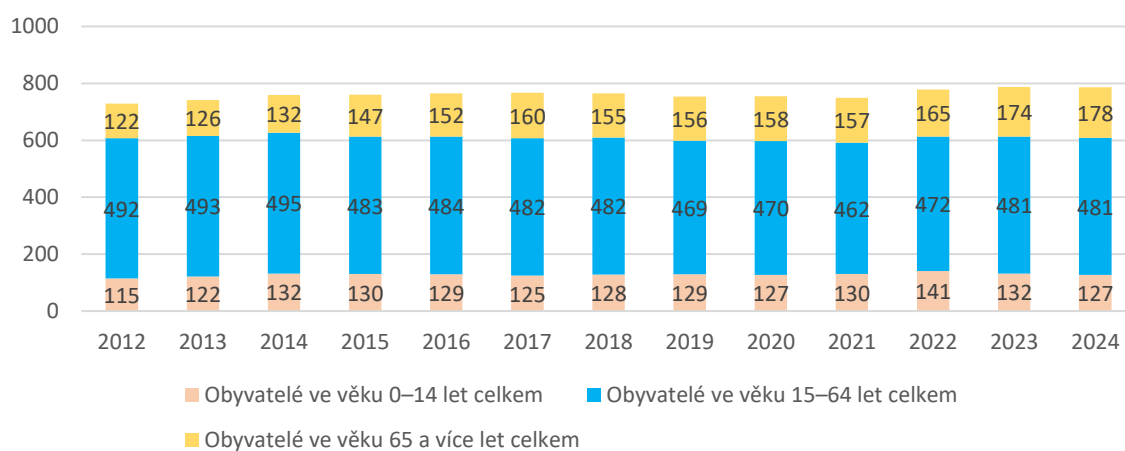
Věková skladba obyvatelstva městyse Maršovice v jeho administrativním vymezení je příznivá.

Graf 5 Průměrný věk obyvatel (Zdroj: ČSÚ)

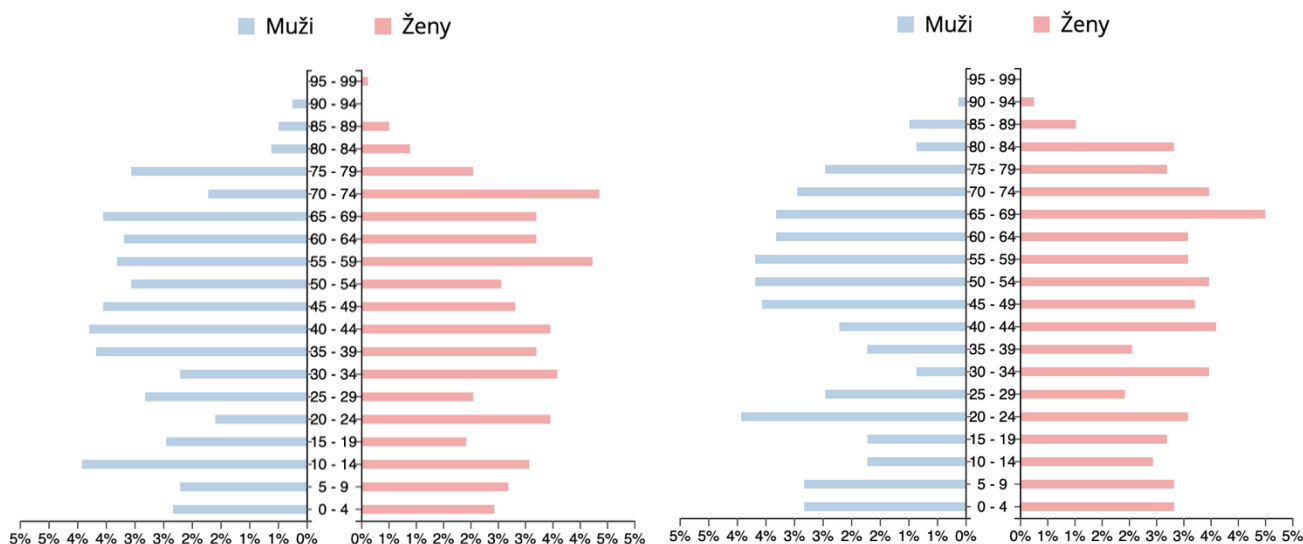

V období mezi roky 2012 a 2024 se věková skladba obyvatel obce nijak zásadně nezměnila.

Graf 6 Rozložení věkových skupin (Zdroj: ČSÚ)

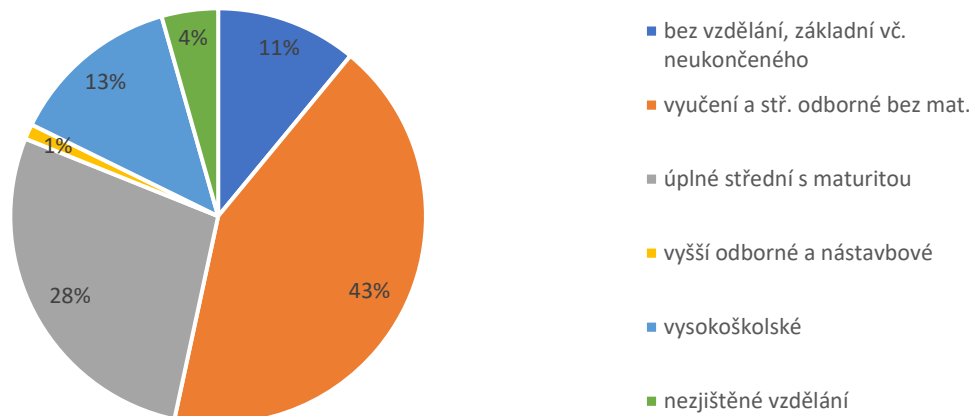

Graf 7 Věkové složení obyvatel v obci v roce 2024 (vlevo) s predikcí do roku 2034 (vpravo)

2.1.2. Vzdělání

Graf 8 Vzdělanostní struktura obyvatel obce ve věku 15 a více let (Zdroj SLBD 2021 – ČSÚ)

2.1.3. Spolková a komunitní činnost

V městysi Maršovice a dalších místních částech působí mnoho spolků a sdružení, které se starají o zájmovou a společenskou činnost občanů ve volném čase. Jsou to:

- SDH – Dlouhá Lhota, Maršovice, Strnadice, Zahrádka, Zderadice
- Sokol Maršovice, z.s
- Myslivecké sdružení Maršovice, z.s.
- Zornice Maršovice, z.s.
- Spolek Hájek Mstětice
- Z.S. Zderadice
- Cesta venkova, z.s.
- Chartní středisko Maršovice

2.1.4. Sociální situace

V národnostní struktuře Maršovic dominuje dle sčítání lidu v roce 2011 národnost česká, marginálně jsou obsaženy národnosti moravská (1), slovenská (3), německá (2) a ukrajinská (2).

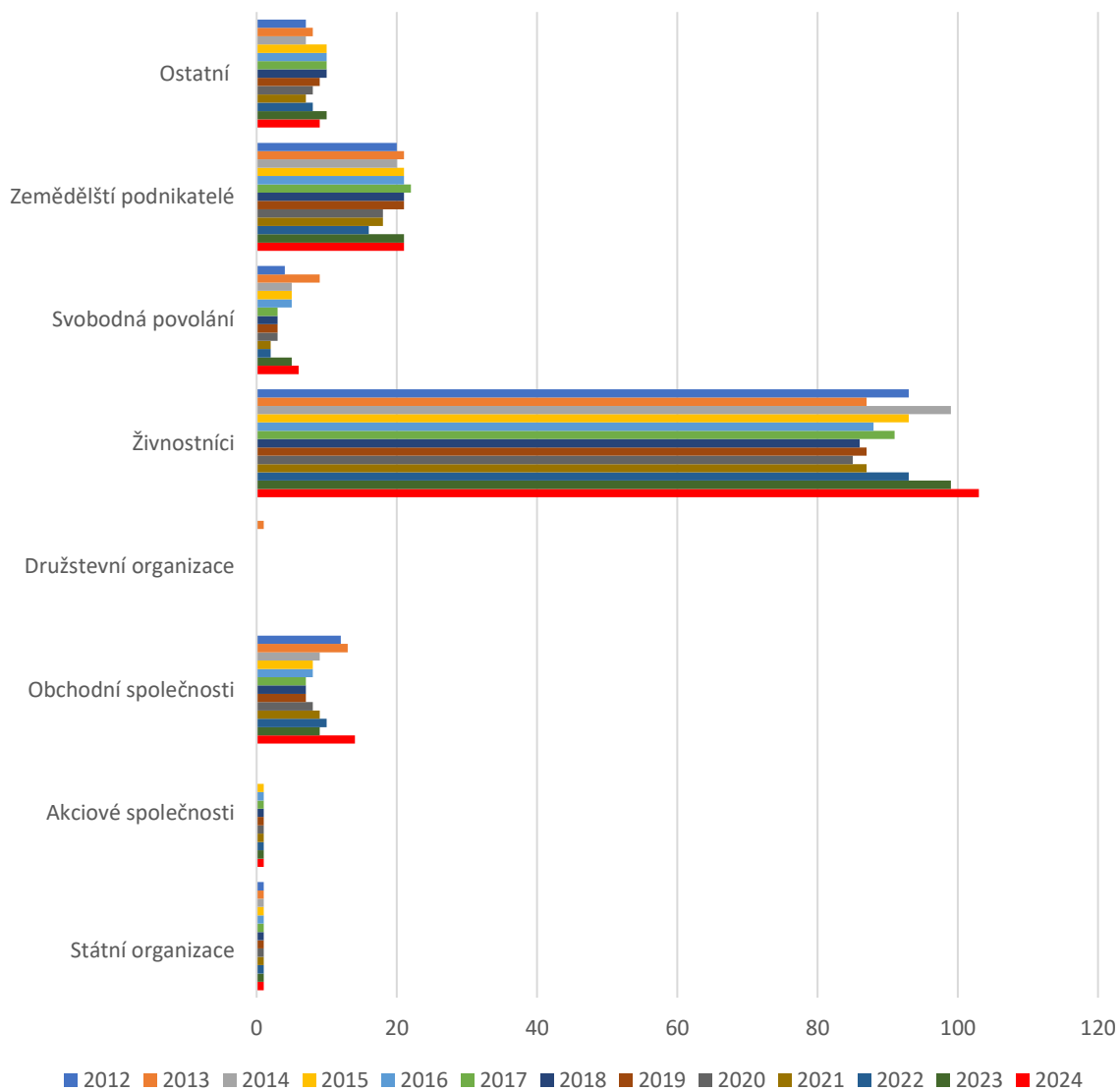
2.2. Hospodářství

V katastru městyse funguje velké množství rodinných zemědělských farem (Paták – Maršovice, Vacek – Vrchotovy Janovice, Zderadička – Zderadice, Pavel Fulín – Dlouhá Lhota, Petr Fulín – Dlouhá Lhota, Kuthan – Zahrádka, Brejška – Zaječí, Perníček – Zaječí, Mikšíková – Zaječí)). Na Vrácích a v Maršovcích jsou zámečnické firmy o více zaměstnancích. Jinak je městys bohatý na samostatně pracující řemeslníky – truhláři, elektrikáři, zedníci, zámečníci, instalatéri. V obci fungují tři hostince a jeden obchod se smíšeným zbožím.

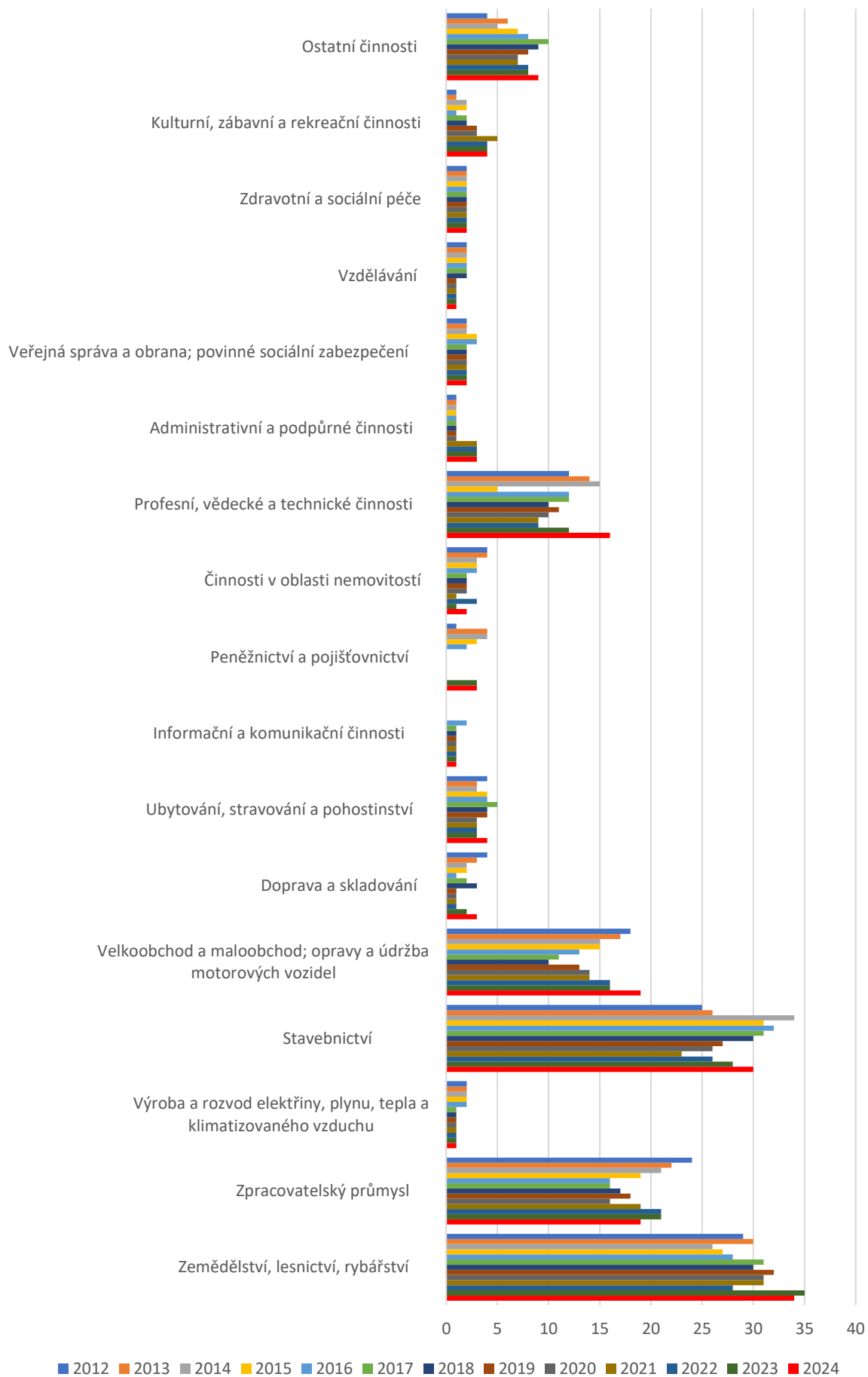
Daňové příjmy městyse přepočtené na 1 obyvatele za rok 2018 dosáhly hodnoty 16 636 Kč. Tato hodnota překračuje krajský průměr (2018). Městys Maršovice tedy v tomto parametru dosahuje cca 110 % průměru Středočeského kraje.

Míra ekonomické aktivity (tj. podíl ekonomicky aktivních obyvatel na celkovém počtu obyvatel starších 15 let) obce Maršovice je 63 % v roce 2018. V porovnání s průměrem v České republice se jedná o hodnotu vyšší (60,7 %). Mezi ekonomicky aktivním obyvatelstvem výrazně převažují zaměstnanci nad živnostníky a zaměstnavateli.

Graf 9 Rozložení podnikatelských subjektů dle právní formy

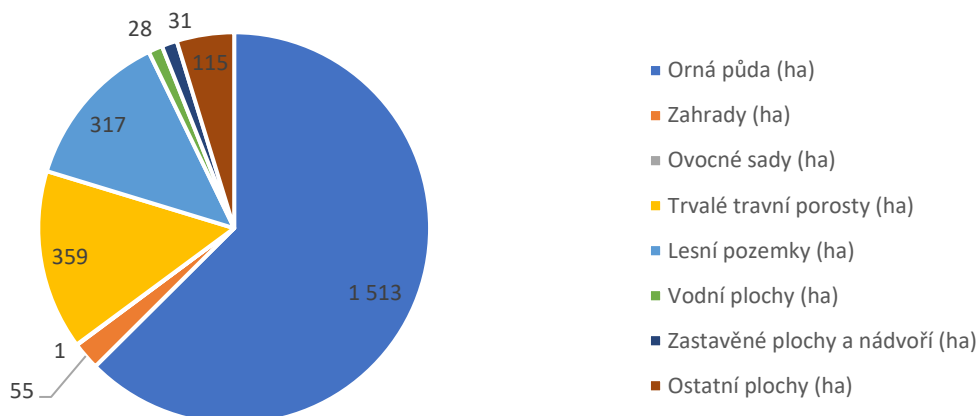

Graf 10 Počty podnikatelských subjektů dle typů podnikání – NACE (Zdroj ČSÚ)

2.2.1. Zemědělství

Podle aktuálních údajů z katastru nemovitostí je ve správním území městyse Maršovice 1 927 hektarů (tj. 79,71 % rozlohy) evidováno jako zemědělská půda. Z celkové výměry správního území zaobírá 62,54 % orná půda,

2.2.2. Lesnictví

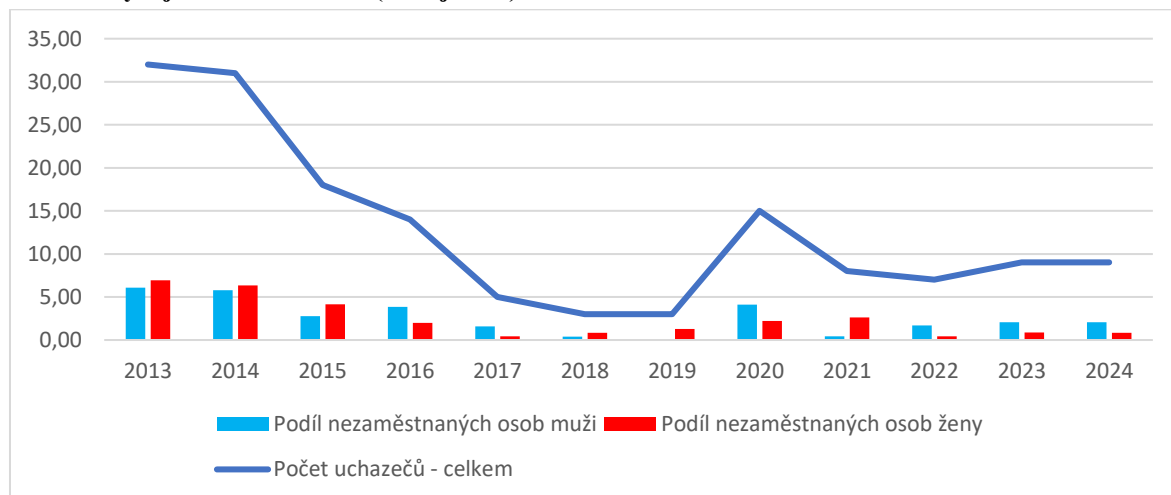
Lesní porosty tvoří zhruba 13,11 % plochy správního území Maršovic. Jsou přirozeným krajinnotvorným prvkem, který je součástí Středočeské pahorkatiny s pestrou geomorfologií, mozaikou polí, lesů, mělkých údolí s rybníky.

Lesní porosty jsou obhospodařovány jednotlivými vlastníky s dohledem odborného lesního hospodáře. Velkým subjektem, vykonávajícím lesní hospodářství na území katastru obce, je státní podnik Lesy ČR. Městys má v majetku lesní pozemky o celkové výměře cca 57 ha. Právo hospodařit v obecním lese vykonává městys smluvně zajištěnými pracovníky a pod dohledem a zajištěním odborným lesním hospodářem. Dřevinná skladba lesních porostů je smíšená. Nejčastěji je ve zdejších lesích vidět smrky a borovice, buky, duby, olše.

2.2.3. Trh práce

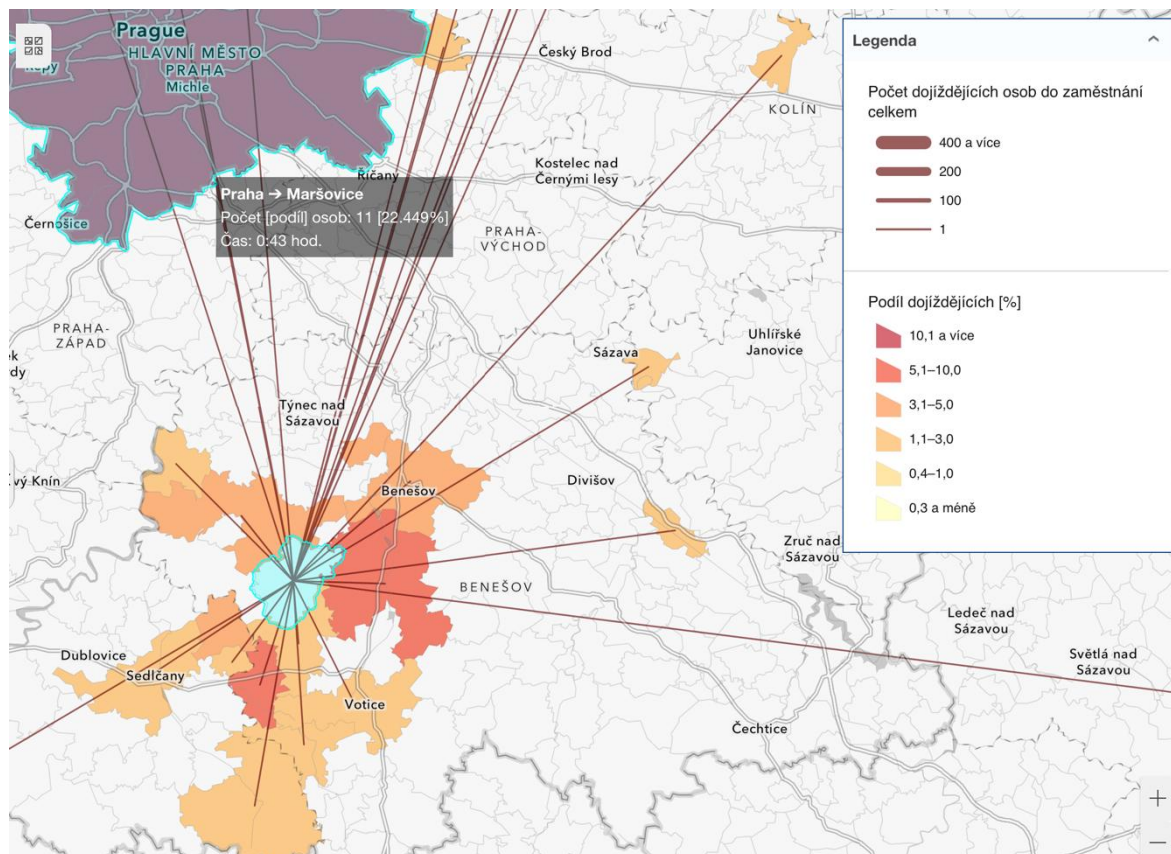
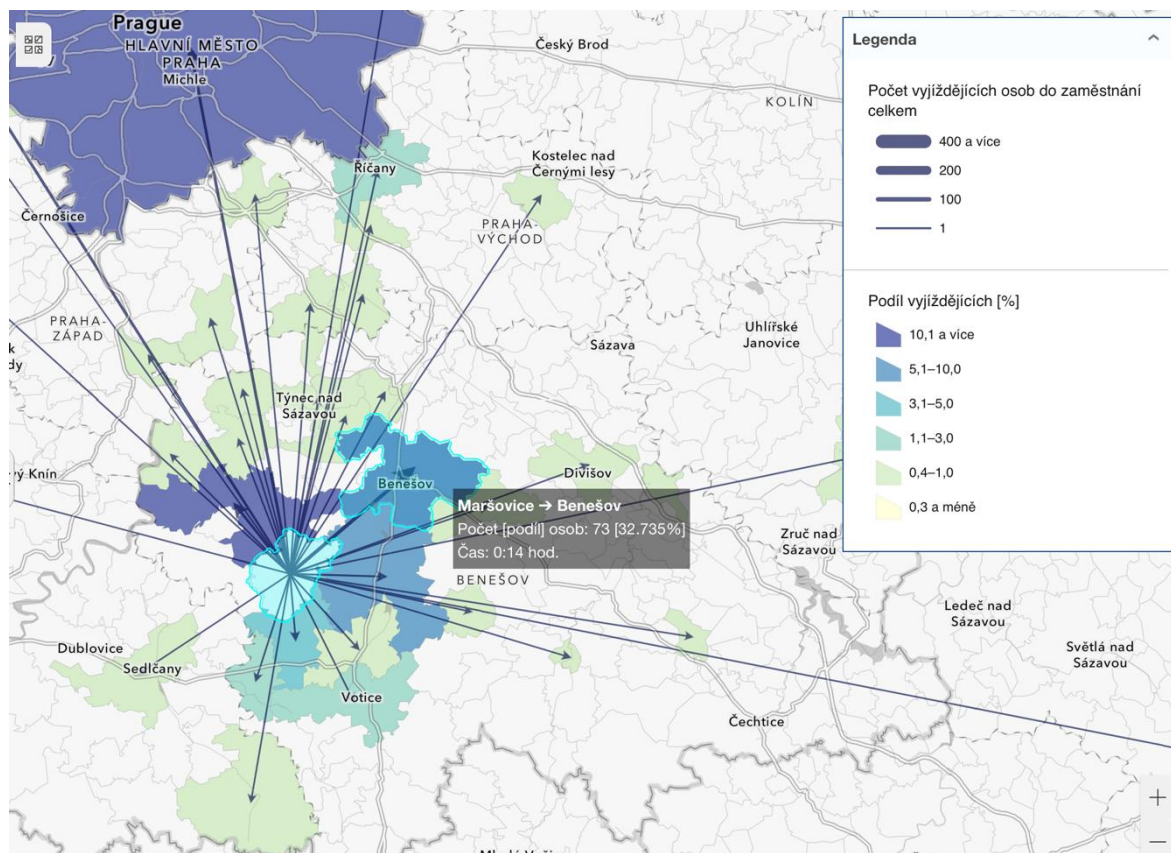
Podle nové oficiální metodiky se míra registrované nezaměstnanosti na úrovni ČR, krajů a okresů počítá na základě výsledků výběrového šetření pracovních sil. Za nezaměstnané osoby se považují tzv. dosažitelní uchazeči. Jedná se o uchazeče o zaměstnání, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí do zaměstnání.

Graf 11 Vývoj nezaměstnanosti (Zdroj ČSÚ)

Registrovaná míra nezaměstnanosti městyse Maršovice se k 31. 12. 2024 pohybuje kolem 1,5 %, což je méně než analogické údaje v celokrajském měřítku (míra registrované nezaměstnanosti ve Středočeském kraji k 31. 12. 2024 byla 3,36 %).

Téměř všichni ekonomicky aktivní obyvatelé musejí za práci dojíždět.

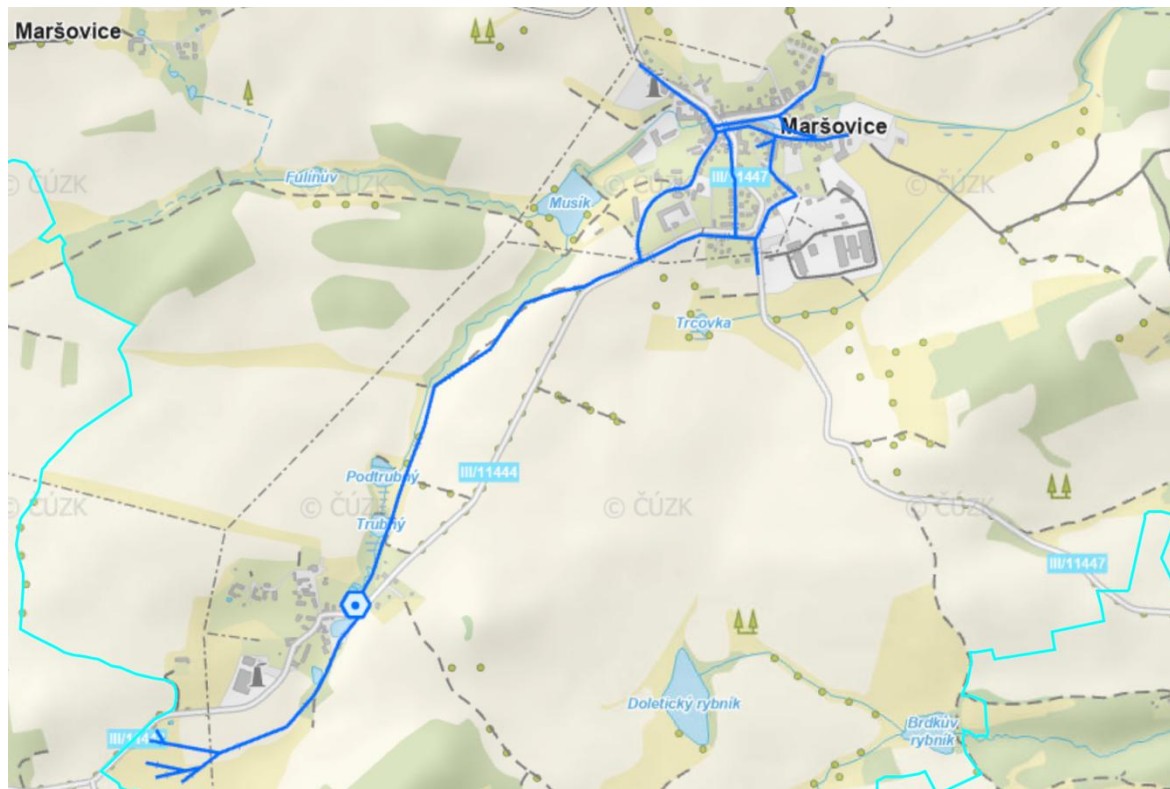
2.3. Infrastruktura

2.3.1. Technická infrastruktura

2.3.1.1. Zásobování pitnou vodou

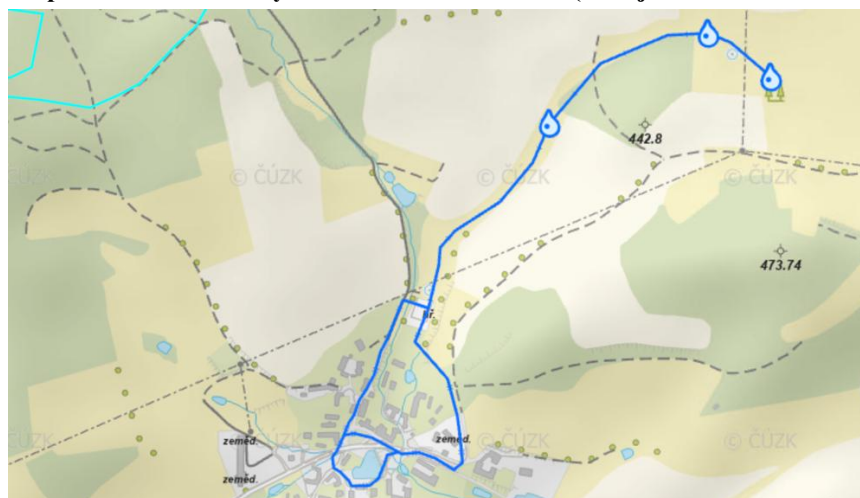
Městys Maršovice má vybudovaný veřejný vodovod v Maršovicích, který je v majetku a správě městyse. Byl budován v sedmdesátých letech a je v provozu dosud. Vodní zdroje vodovodu jsou v prameništi nad Strnadnicemi. Voda z osmi studen je svedena do vodárny a úpravný vody ve Strnadicích. V současné době je na obecní vodovod napojeno téměř 90 % obyvatel Maršovic. V uplynulých letech postupně proběhla jeho masivní rekonstrukce.

Mapa 6 Vodovodní řady v místní části Maršovice (Zdroj PRVKUK Středočeský kraj)

Druhý vodovod vlastněný a provozovaný městysem je ve Zderadicích. Vodovod má velké problémy s pokrytím potřeb vody. Dvě studny a následná sběrová studna během suchých měsíců zůstávají často bez vody.

Mapa 7 Vodovodní řady v místní části Zderadice (Zdroj PRVKUK Středočeský kraj)

Ostatní obyvatelé jsou zásobováni vodou ze svých soukromých studen.

Veřejné vodovody městyse Maršovice nejsou součástí žádného systému skupinového vodovodu. V případě přerušení dodávky vody z veřejného vodovodu jsou obyvatelé zásobeni individuálně z přistavených cisteren.

Oba vodovody městys Maršovice dle svých finančních možností průběžně modernizuje.

2.3.1.2. Kanalizace a čištění odpadních vod

V Maršovicích a ve většině větších osad je dešťová kanalizace. V Maršovicích samotných byla v roce 2020 uvedena do provozu splašková kanalizace s čistírnou odpadní vody. V současné době je na ni napojeno cca 90% domácností. V osadách jsou u domů buď jímky, které jsou vyváženy nebo domovní čistírny odpadních vod s napojením vyčištěné odpadové vody na dešťovou kanalizaci a poté do různých místních vodotečí.

Mapa 8 Rozsah kanalizace a umístění ČOV (Zdroj PRVKUK Středočeský kraj)

2.3.1.3. Rozvody elektrické energie

Městys Maršovice je připojen na rozvodnou distribuční síť VN pomocí nadzemního vedení do VN 22kV. Rozvody a rozvodné trafostanice pro zásobování jednotlivých odběratelů obce elektrickou energií procházejí průběžně rekonstrukcí ze strany vlastníka distribuční soustavy. Pro dnešní potřeby obce a všech jeho místních částí je plně dostačující. Do budoucna budou realizovány jednotlivé přípojky k novým místům spotřeby (např. z důvodu nové výstavby RD atd.). Dodavatel distribuční sítě počítá v budoucnu s tím, že elektrické vedení, které je ještě v současné době ve Maršovicích nadzemní, uloží do země.

2.3.1.4. Veřejné osvětlení, veřejný rozhlas

Městys Maršovice postupně rekonstruuje veřejné osvětlení ve svých osadách. V roce 2025 došlo k osazení ledkových svítidel ve všech osadách.

V Maršovicích je rozvedený veřejný drátový rozhlas, který je využíván ke zveřejňování informací z činnosti obce a je důležitým prvkem integrovaného záchranného systému. Ostatní místní části městys informuje prostřednictvím mobilní aplikace SMS kanál.

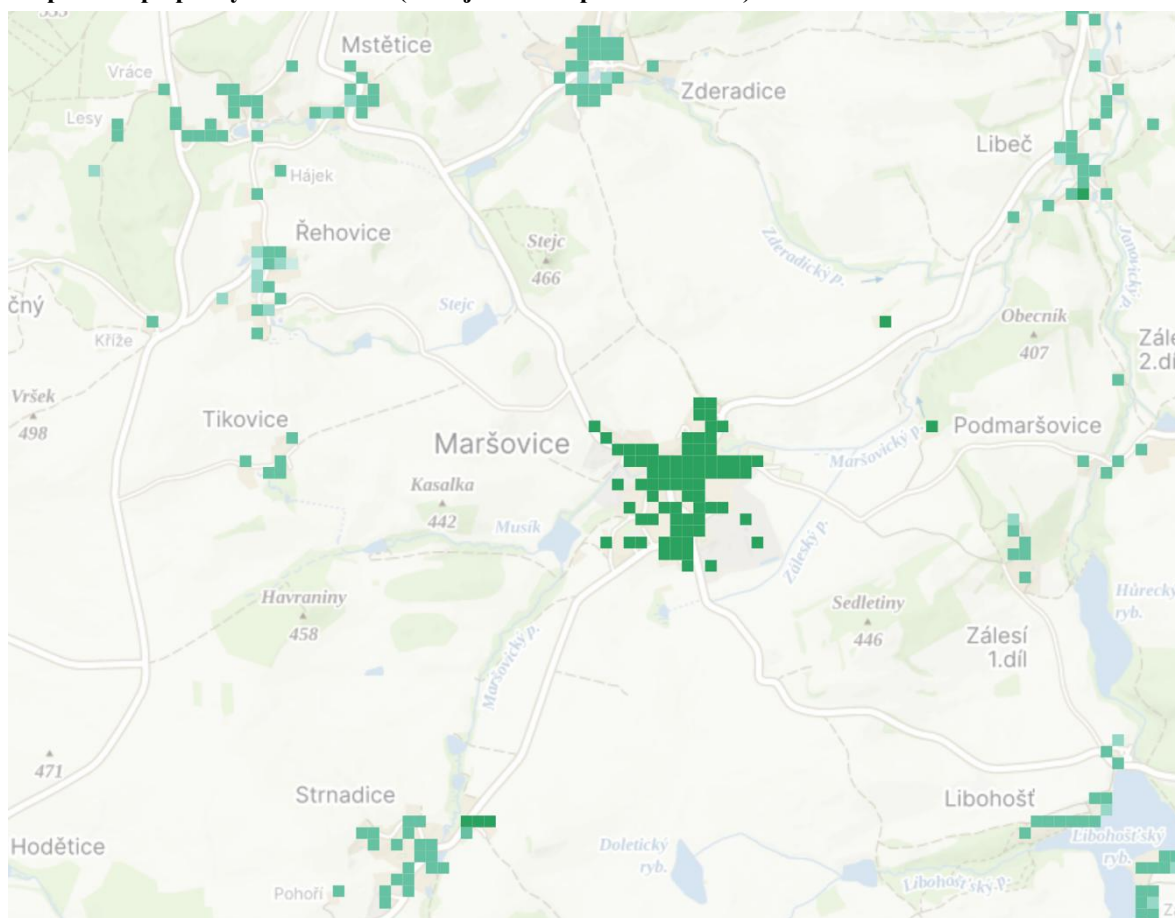
2.3.1.5. Internet, další síť

V Maršovicích je v zemi položena telefonní kabelová síť společnosti O2. Po ní lze přijímat i internetový signál. V Maršovicích je vybudována VDSL stanice. Prakticky celé území městyse Maršovice i včetně místních částí je pokryto bezdrátovou sítí pro přístup k internetu. Hlavní vysílací body WiFi sítí jsou umístěny v Maršovicích na budově mateřské školy či ve „dvoře“ na staré sušce. Zesilovací body internetového signálu jsou kupříkladu na hasičské zbrojnici ve Dlouhé Lhotě či sloupu VO v Libči.

Ve Mstěticích, Řehovicích a Zderadicích je vzduchem rozvedený optický kabel.

Na území obce a místních částech je zajištěno pokrytí mobilním signálem společnostmi T-Mobile, Vodafone, Telefónica O2, působí zde i několik lokálních internetových providerů (WIFCOM, UVT). Vysílače jsou umístěny nad Zálesím a Zderadicemi.

Mapa 9 Mapa pokrytí internetem (Zdroj www.mapainternetu.cz)

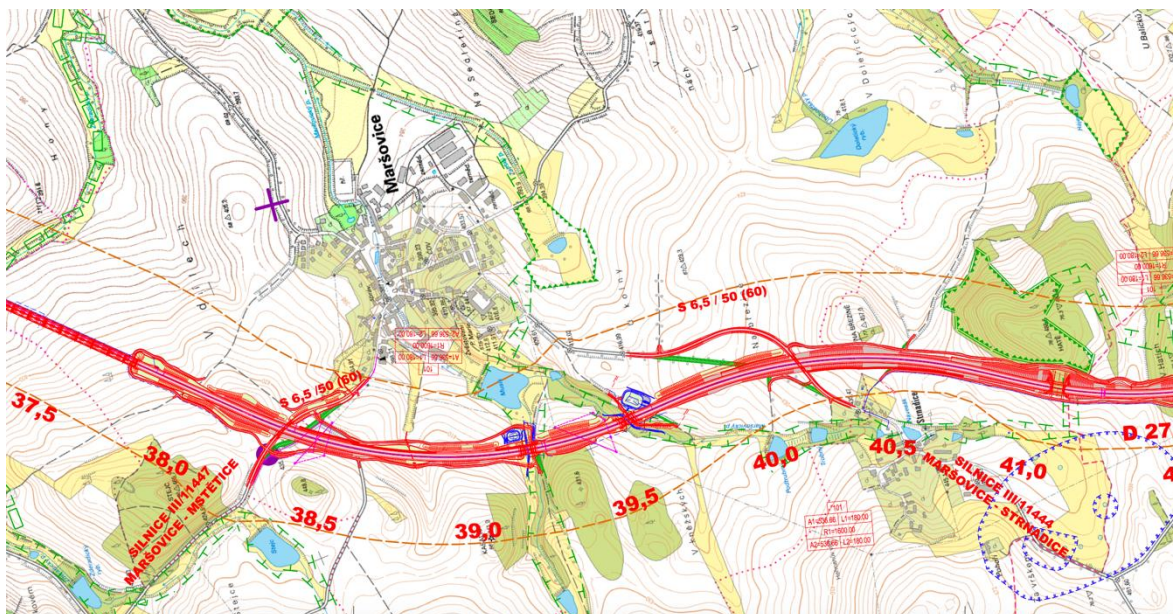

2.3.2. Dopravní infrastruktura

2.3.2.1. Silniční doprava

Městys se nachází v území s výraznou vazbou na významné dopravní cesty, tj. silnici I/3 a železniční trať č. 220. Je to území silně ovlivněné rozvojem dynamikou hlavního města a se zřetelnými rozvojovými předpoklady. Přispívá k tomu zejména velice dobrá dopravní dostupnost center s širokou nabídkou pracovních příležitostí (Benešov, Praha), a to prostřednictvím silnice II. třídy č. 109, která prochází obcí a propojuje silnici I/3, a dálnicí D1.

- Dálnice D3

Stavba úseku připravované dálnice D3 ve Středočeském kraji č. 0304 Václavice – Voračice je projektována v kategorii D 27,5/120 a měří 16,700 km.

V prosinci 2016 zpracoval SUDOP Praha dokumentaci pro územní rozhodnutí.

Dne 12. 9. 2024 bylo oznámeno zahájení územního řízení. Veřejné projednání se uskutečnilo 26. 11. 2024. Probíhá vypořádání námitek podaných v rámci územního řízení. Dále probíhá příprava doplňujícího GTP pro SO 304 – 607 Tunel Prostřední vrch. Jedná se o inženýrskogeologický průzkum. Ražby průzkumné štoly byla zahájena na podzim roku 2025.

Je zpracován koncept DSP. Rovněž probíhá příprava podkladů pro archeologický a pyrotechnický průzkum.

Trasa prochází mezi vrchy Nad Černým lesem a Drábovky. Jihovýchodně od Zderadic trasa kříží mostem Zderadický potok (807 m). Západně míjí Maršovice, kde jsou navrženy ochranné zemní valy. V zářezu trasa míjí východně Strnadice. Dálnice prochází mezi Šebáňovicemi a Mrvicemi. Severovýchodně od Minartice je navržena velká odpočívka Minartice.

Stavba významně ovlivní správní území obce Maršovice ve všech oblastech životního prostředí.

- Silnice II. a III. tříd

Městys je s okolními sídly spojen silnicemi III. třídy. Maršovicemi pak procházejí silnice III. třídy č. 114447, 11451, 11444.

- Místní a účelové komunikace v obci

Páteří sítí silnic je v obci doplněna spojovacími, souběžnými či odbočujícími místními a účelovými komunikacemi. Povrch těchto místních komunikací je převážně zpevněný se živčným povrchem. V co nejkratší době bude muset dojít k opravě a rekonstrukci některých značně poškozených částí místních komunikací.

- Doprava v klidu

Parkování osobních vozidel na území obce bude dále umožněno v profilech místních komunikací na žádost vlastníka přilehlé nemovitosti na základě smluvních podmínek

stanovených městysem Maršovice. Individuální plochy pro parkování a odstavování vozidel včetně garáží se nacházejí převážně na soukromých pozemcích.

- Cyklodoprava

Městysem Maršovice prochází značená nadregionální cyklistická a pěší trasa 11. Greenway Praha – Vídeň. Samostatné cyklostezky nejsou v obci vybudované.

- Komunikace pro pěší

V osadách podél silnic II. a III. třídy nejsou vybudovány chodníky. K pohybu chodců je využíván okraj silnice. Převážná část místních komunikací umožňuje bezpečný pohyb chodců. V samotných Maršovicích je v centru obce vybudováno několik komunikací pro pěší. Územím Maršovic a jejich místních částí procházejí dvě značené turistické trasy.

2.3.2.2. Železniční doprava

Městys Maršovice ani jeho místní části nejsou napojeny na železniční síť. Z důvodu dostupnosti jsou využívána vlaková nádraží v Benešově a Olbramovicích.

2.3.2.3. Dopravní obslužnost

Pravidelnou linkovou autobusovou dopravu zajišťují pro městys v systému Pražské integrované dopravy dopravci ČSAD Benešov.

V pracovní dny je městys Maršovice obsluhován denně celkem 9 párovými spoji. O víkendech jsou to celkem 4 párové autobusové spoje. Časová dostupnost okresního města Benešov (16 km) je hromadnou dopravou cca 30 min, individuální automobilovou dopravou cca 20 min. Časová dostupnost hlavního města Prahy (40 km) je hromadnou dopravou cca 60–70 minut, individuální automobilovou dopravou cca 45 min.

Obslužnost městyse Maršovice autobusovou dopravou se zlepšila po dokončení integrace hromadné dopravy v rámci Středočeského kraje, která byla dokončena 1. 4. 2017.

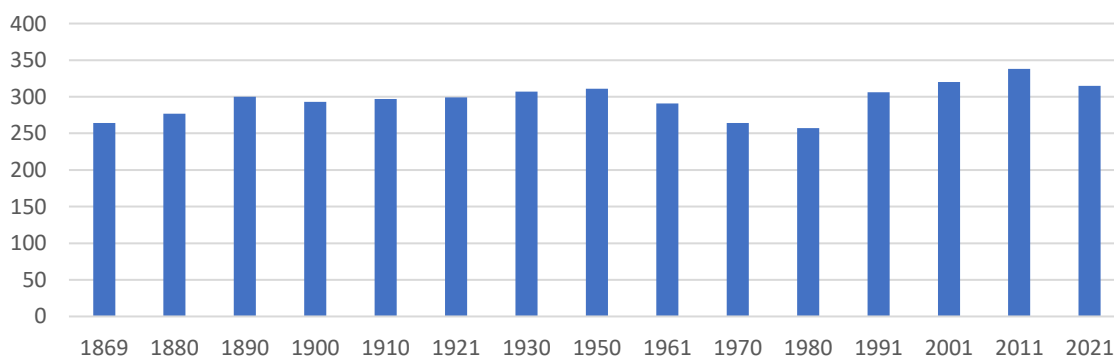
Městys je členem DSO BENE-BUS.

2.4. Občanská vybavenost

2.4.1. Bydlení a výstavba

Městys Maršovice eviduje 210 domů (údaj z roku 2011). Z celkového počtu všech domů je 23 čísel evidenčních (chaty a chalupy) využívaných jako druhé bydlení. Ze strany obce není v dohledné době plánovaná výstavba nových bytů.

Graf 12 Vývoj počtu domů ve správním území obce

Tabulka 2 Počet domů ve v místních částech ve správním území obce Maršovice

	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2021
Maršovice celkem	268	277	300	293	297	299	307	311	291	264	257	223	210	338	315
Bezejovice	4	5	5	5	5	5	10	14	.	14	12	9	6	13	14
Dlouhá Lhota	25	21	23	21	21	21	21	19	.	19	19	15	12	21	
Libeč	10	13	13	13	15	15	15	17	.	16	15	11	8	16	21
Maršovice	95	95	107	100	101	101	104	111	107	84	89	81	81	134	194
Mstětice	16	19	20	22	22	23	23	22	.	22	20	16	16	23	28
Podmaršovice	3	3	3	3	3	3	3	3	.	3	2	2	1	4	
Řehovice	18	18	18	19	19	19	19	18	.	16	16	14	11	19	28
Strnadice	17	18	21	18	18	18	18	21	20	18	17	16	15	18	27
Tikovice	4	4	4	4	4	4	4	3	.	3	3	3	3	5	
Vráce (Na Drahách)	1	1	1	1	1	1	1	1	.	1	1	1	1	1	17
Záhoří	3	4	4	4	5	5	5	5	.	5	6	5	5	9	
Záhrádka	25	27	31	30	30	30	30	29	90	22	17	11	12	22	31
Zaječí	15	17	19	19	19	19	19	18	.	14	14	15	13	18	22
Zálesí 1.díl	4	4	3	3	3	3	3	3	.	3	2	2	2	5	
Zálesí 2.díl	1	1	1	1	1	1	1	1	.	1	1	1	-	1	
Zderadice	27	27	27	30	30	31	31	26	74	23	23	21	24	29	38

V současné době Městys Maršovice nedisponuje stavebními pozemky. Pozemky zařazené v územním plánu k výstavbě a nabízené k prodeji, jsou soukromých vlastníků. V současné době se staví zejména na pozemcích soukromých vlastníků. V roce 2025 došlo k rozparcelování dvou větších ploch. Probíhají zde další přípravy pro stavbu nových rodinných domů.

Dokončené byty celkem 2021–2024 (vč. nástaveb a příst., domů pro seniory aj.)	8
Dokončené byty v rodinných domech 2021–2024	7
Dokončené byty v bytových domech 2021–2024	0

V letech 2001–2014 došlo ve čtrnáctiletém průměru k intenzivnější výstavbě hlavně v obci Maršovice, je zde také nejvyšší podíl nově postavených bytů. I tento ukazatel v kombinaci s nárůstem počtu obyvatel způsobeným především migrací poukazuje na **atraktivitu řešeného území k bydlení**.

Tabulka 3 Počet trvale obydlených domů a bytů v Maršovicích (SLDB 2001 a 2011) Zdroj: ČSÚ

Počet trvale obydlených domů (SLDB 2001)	Počet trvale obydlených domů (SLDB 2011)	Nárůst počtu trvale obydlených domů (2001-2011, %)	Počet trvale obydlených bytů (SLDB 2001)	Počet trvale obydlených bytů (SLDB 2011)	Nárůst počtu trvale obydlených bytů (2001-2011, %)
210	231	10,0	239	257	7,5

Městys Maršovice je vyhledávanou lokalitou a má velmi dobré podmínky pro rozvoj bydlení i rekreace. V současné době se v Maršovicích nepočítá s rozsáhlejší výstavbou RD.

Nový územní plán městyse Maršovice byl schválen 20. 2. 2018. Nové zastavitelné plochy a plochy přestavby jsou navrženy v maximální míře do stávajících proluk a v zastavěném území a jejich využití je navrženo s ohledem na navazující sousední plochy. Jedná se o plochy bydlení v rodinných domech venkovského typu a plochy smíšené obytné a o plochu zeleně na veřejných prostranstvích.

2.4.2. Školství

2.4.2.1. Předškolní vzdělávání

Mateřská škola v Maršovicích (Mateřská škola Maršovice, okres Benešov) se v roce 2011/2012 rozšiřovala z jednotřídní na dvoutřídní a **kapacita MŠ schválená MŠMT je 52 dětí.**

Kapacita	Počet žáků k 31. 12. 2024	Volná místa k 31. 12. 2024
52	42	10

Graf 13 Prognóza vývoje populace dětí ve věku 3–6 let

Tabulka 4 Náklady na provoz MŠ dle účtování skutečných nákladů v rozpočtu obce (tis Kč)

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
533	535	508	1 801	837	3132	602	875	457	1 301	548	798	916	1 495

Mateřská škola má vlastní školní jídelnu.

2.4.2.2. Základní školství

Do základní školy dojíždějí místní děti do Neveklova či do Bystřice.

2.4.3. Zdravotnictví

Městys Maršovice zajišťuje především pro místní občany služby praktického lékaře. Ordinance vydává základní léky. Ostatní zdravotnické služby (např. praktický lékař pro děti

a dorost, zubní lékař, gynekologicko-porodnická ambulance, lékárna) zajišťují občanům zdravotní zařízení v Neveklově, Bystřici, Voticích či Benešově.

2.4.4. Sociální služby

Městys Maršovice každoročně přispívá na činnosti společnosti Promedicus sociální péče, z. s. (dříve RUAH, s.r.o.), která poskytuje v okrese Benešov sociální, zdravotní a hospicové služby v domácnostech klientů. V současné době spolupracujeme, a to opět ve spolupráci se společností Promedicus sociální péče, z. s. a ostatními blízkými obcemi, na projektu financovaném z dotačních finančních prostředků. Cílem projektu je zajištění sociálních a zdravotních služeb terénními pracovníky. Městys Maršovice obdobným způsobem přispívá i na činnost Charity Starý Knín. Ta má své zázemí přímo v Maršovicích v budově fary.

2.4.5. Kulturní vyžití

Akcí pořádaných pro veřejnost je každoročně velké množství (přehled akcí je zveřejněn na webových stránkách městyse). Na přípravě a realizaci akcí se podílejí zejména členové různých spolků, místní samospráva či dobrovolníci z řad občanů. Ve většině případů se jedná o tradiční akce, nebo si tyto akce tradici postupně budují.

Mezi tradiční kulturně-společenské akce obce patří:

- Novoroční pochod kolem Zderadic
- Tříkrálové zpívání
- Dětské karnevaly a Dílničky pro děti
- Masopust
- Plesy spolků, pout'ová a posvícenská zábava
- Svod psů malých loveckých plemen
- Otevírání Stejce
- Stavění máje, pálení čarodějnic
- Maršovický den žen
- Okrsková soutěž v hasičském sportu
- Dětský den
- Hudební večer Hájek ve Mstěticích
- Divadelní představení, letní kino, koncerty
- Fotbalové zápasy a turnaje
- Rozsvěcení vánočního stromu

Účast veřejnosti je na většině akcí velká.

2.4.6. Sportovní vyžití

V obci jsou v největším rozsahu provozovány tyto sporty: fotbal, stolní tenis, hasičské sporty, nohejbal, volejbal.

V katastru městyse jsou tři fotbalová hřiště a jedno hřiště určené na volejbal.

2.4.7. Nabídka dalších služeb, které městys nabízí

Na území městyse jsou dvě klubová zařízení, tři pohostinství a jeden obchod se smíšeným zbožím. Fungují zde kadeřnictví, veterinární ordinace a psí salón.

2.5. Správa městyse

2.5.1. Úřad městyse a jeho kompetence

Městys Maršovice je samosprávným subjektem se základní působností. Zastupitelstvo obce má 11 členů, rada obce není zřízena.

Úřad městyse sídlí v budově úřadu městyse. Úřad městyse má celkem 2 zaměstnance: účetní a administrativní pracovníci – obě na plný úvazek.

2.5.2. Hospodaření městyse

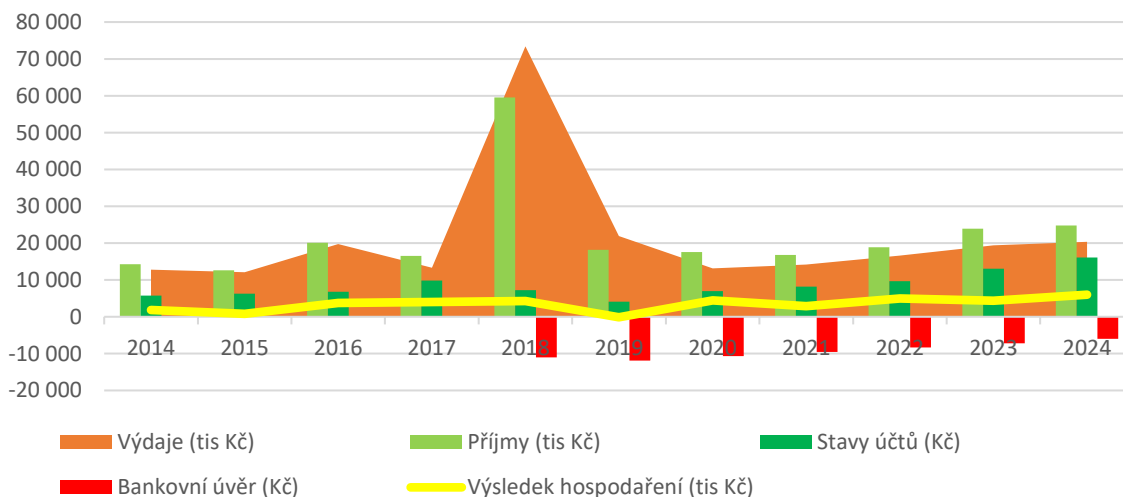
Městys Maršovice hospodařil v letech 2014–2024 vždy s přebytkem rozpočtu až na rok 2019.

Schválený střednědobý výhled rozpočtu městyse na roky 2026–2027 počítá většinou s vyrovnaným rozpočtem.

Tabulka 5 Vývoj hospodaření obce

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Příjmy (tis Kč)	14 262	12 574	20 085	16 507	59 558	18 167	17 604	16 749	18 905	23 934	24 743
Výdaje (tis Kč)	12 830	12 102	19 701	13 283	73 408	21 920	13 138	14 209	16 639	19 368	20 368
Výsledek hospodaření (tis Kč)	1 884	780	3 714	4 030	4 277	-139	4 471	2 898	4 963	4 349	5 994
Stavy účtů (Kč)	5 772	6 259	6 762	9 865	7 230	4 132	6 929	8 219	9 690	13 036	16 074
Bankovní úvěr (Kč)					11 009	11 881	10 705	9 529	8 353	7 177	6 001

Graf 14 Vývoj hospodaření obce – porovnání příjmů a výdajů, vlastních a vnějších zdrojů

Daňové příjmy obce se pohybují v úrovni 19,9 mil Kč.

Účetnictví obce je zpracováváno s péčí řádného hospodáře a podléhá jak kontrole ze strany finančního výboru zastupitelstva obce, tak i kontrolním mechanismům finanční správy, krajského úřadu a poskytovatelů dotací.

Při závěrečném přezkoumání hospodaření obce za rok 2024, které je prozatím posledním dokončeným přezkoumáním, bylo konstatováno, že nebyly zjištěny chyby a nedostatky.

Majetek městyse má celkovou hodnotu celkem 125 972 tis. Kč, z toho dlouhodobý hmotný majetek činí 107 199 tis. Kč.

V majetku městyse jsou tyto významnější nemovitosti:

- budova Úřadu městyse, kde se nacházejí kanceláře úřadu, dále místní knihovna
- areál a budova Mateřské školy Maršovice
- budova Kulturního domu Na Radnici
- budova pohostinství ve Zderadicích
- budovy hasičských zbrojnic – Maršovice, Zderadice, Dlouhá Lhota, Strnadice, Zahrádka

- nájemné domy: Maršovice čp. 74, čp. 2 a čp. 69, Mstětice čp. 25
- budova vodárny ve Strnadicích
- budova ČOV v Maršovicích
- sportovní areál a hráček kabiny v Maršovicích Na Trávníkách
- areál přírodního parketu ve Mstěticích
- zahradní altán ve Strnadicích, altány v Maršovicích

2.5.3. Bezpečnost

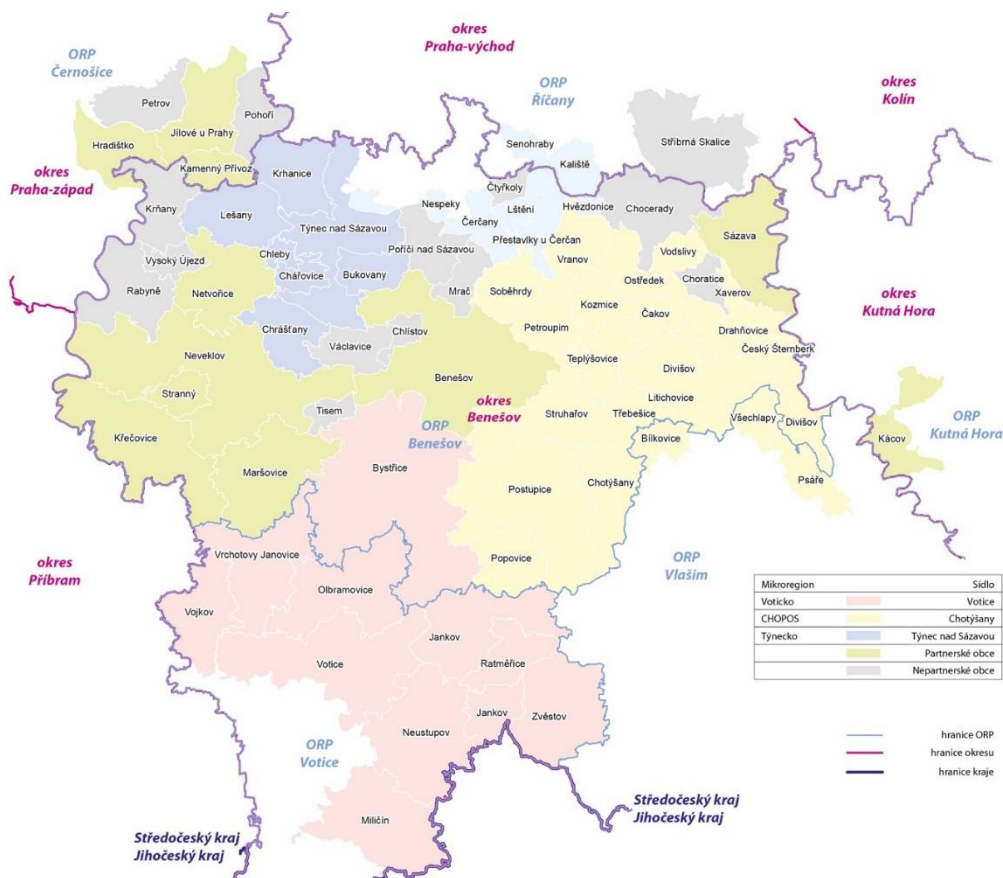
Městys Maršovice neprovozuje obecní policii. Zajištění veřejného pořádku a ochrany majetku obyvatel provádí v rámci výkonu své služby služebna Benešov. Ta jedenkrát ročně vydává Výroční zprávu o stavu bezpečnosti, která nás informuje o bezpečnostní situaci v našem územním obvodu. Přestupky jsou řešeny Městským úřadem Benešov.

Bezpečnost obce v oblasti ochrany obyvatel zajišťuje Zásahová jednotka sboru dobrovolných hasičů, která v obci působí, a další složky Integrovaného záchranného systému. Jednotka disponuje automobilem CAS Tatra 815. Nejbližší další výjezdové místo je Neveklov s časovou dostupností cca 5 minut, případně Benešov u Prahy se zhruba 15 minutovým dojezdovým časem.

Pouze samotné Maršovice disponují místním rozhlasem, který je možné využít pro rychlé předávání informací obyvatelům obce v případě živelné katastrofy či jiného krizového stavu. Další možností rozesílání zpráv v případě živelných či jiných katastrofických stavů je systém přes mobilní aplikaci SMS Infokanáľ.

2.5.4. Vnější vztahy a vazby

Městys Maršovice je na základě rámcové partnerské smlouvy o členství od roku 2013 členem místní akční skupiny Posázaví, o.p.s., která poskytuje obecně prospěšné služby, jejichž cílem je rozvoj regionu Posázaví.

Městys Maršovice leží v území ORP Benešov.

Partnerské vztahy s obcemi v ČR ani v zahraničí městys neudrží.

2.6. Životní prostředí

2.6.1. Ochrana životního prostředí

Lípa (lípa malolistá) u kostela v Maršovicích je vyhlášena památným stromem.

Přímo v centru obce Maršovice, ale i na návších osad (Strnadice, Zderadice, Řehovice, Mstětice, Zaječí) je vždy několik vzrostlých stromů, především lip, které jsou pravidelně odborně udržovány.

V katastru Maršovic jsou zřízena pásma hygienické ochrany vodního zdroje 1. a 2. stupně kolem studní na pitnou vodu.

2.6.2. Odpadové hospodářství

Likvidace komunálních odpadů je zabezpečena sběrem a odvozem směsného komunálního odpadu na řízené skládky prostřednictvím smluvního partnera firmy Marius Pedersen, a.s. Sběrné nádoby na směsný odpad jsou zpravidla ve vlastnictví smluvního partnera a zapůjčeny jednotlivým majitelům domů. Odvoz směsné části komunálního odpadu probíhá v týdenních nebo čtrnáctidenních intervalech, svoz tříděného odpadu v týdenních intervalech. Dvakrát ročně je v místních částech přistaven kontejner na velkoobjemový a nebezpečný odpad. V katastru městyse jsou v osadách, v nichž není z technických důvodů možný sběr odpadu do popelnic, celoročně umístěny čtyři velkoobjemové kontejnery.

V Maršovicích není sběrný dvůr, ale je možné za úplatu použít sběrný dvůr v Neveklově. Bioodpad většího objemu je shromažďován na určeném místě vedle ČOV v Maršovicích (tráva, kletí, listí apod.). Podle potřeby je následně odvážen na kompostárnu do Břevnice. Drobný bioodpad je občany zužitkován v domácnostech.

V Maršovicích a ve všech osadách jsou umístěny kontejnery na tříděný odpad (plasty, papír, sklo, tetrapak, kov, rostlinný olej, textil). Tyto kontejnery jsou převážně vyváženy jedenkrát týdně. Svoz tříděného odpadu zajišťuje společnost Marius Pedersen, a.s. Míra separace odděleně sbíraných složek odpadu má vzestupný charakter. Od roku 2026 se v Maršovicích a Zderadicích zavádí DTD systém sběru separovaného odpadu pro plasty. Počítá se s rozšířením tohoto systému i do dalších osad a o další komodity.

Městys vybírá od občanů poplatky za likvidaci odpadu.

Na území Maršovic se nenachází skládka.

2.7. Cestovní ruch

Cestovní ruch na prahu třetího tisíciletí získává stále významnější pozici ve struktuře ekonomických aktivit v rámci sektoru služeb a dokáže generovat sekundární poptávku v řadě dalších národohospodářských odvětví. I v rámci sektoru služeb, který jako celek vykazuje vysokou dynamiku rozvoje, patří cestovní ruch k těm rychle rostoucím a je na každém územním celku, zda se mu plně podaří využít rozvojového potenciálu, který mu cestovní ruch může nabídnout.

V hierarchii koordinace cestovního ruchu patří správní území obce do turistického regionu Střední Čechy a turistické oblasti Posázaví, není součástí žádné specifické turistické lokality. Funkci destinačního managementu pro turistickou oblast plní společnost Posázaví o.p.s.

2.7.1. Atraktivita cestovního ruchu

Potenciál obce Maršovice pro cestovní ruch lze spatřit ve dvou oblastech:

přírodní krásy a kulturně-historické bohatství (blíže v kapitole Památky)

aktivní formy cestovního ruchu:

pěší turistické trasy vedoucí územím Maršovic

žlutá: Maršovice – Vrchotovy Janovice

zelená: Neveklov – Maršovice – nádraží Olbramovice

Cyklistické trasy:

Územím prochází (Na Drahách, Řehovice) mezinárodní cyklotrasa Praha – Vídeň zde číselovaná jako CT 11

2.7.2. Vybavenost pro cestovní ruch

Nedílnou součástí aktivní turistické nabídky je také doprovodná materiálně-technická základna, která poskytne návštěvníkům obce kvalitní zázemí. Stávající situace v oblasti vybavenosti pro turistický ruch:

Ubytování

Ve správním území obce není k dispozici žádné turistické ubytování.

Stravování /restaurace

Hostinec Na Radnici

Turistické cíle

K významnějším turistickým cílům v okolí patří Slapská přehrada s vybudovanou rekreační infrastrukturou. Jedná se o významný cíl výletů pro všechny věkové kategorie turistů zejména v letním období. Nutno také vyzdvihnout blízký státní zámek Konopiště, významný turistický cíl pro české a zahraniční turisty. Dalším turistickým cílem může být zámek Vrchotovy Janovice a jeho zámecký park.

RetroAutoMuzeum

Ve Strnadicích zahájilo v dubnu 2015 svou činnost jedno z největších soukromých automobilových muzeí v České republice. Návštěvníci mají možnost obdivovat téměř stovku automobilů z období let 1948–1989. Muzeum tak představuje ucelenou kolekci vozidel, s nimiž jsme se mohli setkávat na našich silnicích v druhé polovině minulého století. Nejedná se pouze o vozy československé provenience, ale i o automobily celého bývalého východního bloku. Kromě vozů vyráběných v zemích RVHP (Rady vzájemné hospodářské pomoci) nemohou pochopitelně chybět ani vysněné západní vozy prodávané v Tuzexu pouze těm vyvoleným.

2.7.3. Památky regionálního a místního významu

Tabulka 6 Přehled památek v Maršovcích a jejich místních částech

památky	Místní část	registrační číslo ÚSKP	GPS
kostel Zvěstování Panně Marii	Maršovice	21903/2-107	49.7119261N, 14.5630061E
fara	Maršovice, č.p. 1	24582/2-107	49.7122628N, 14.5628936E
socha sv. Vojtěcha	Maršovice		49.7121344N, 14.5632475E
hospodářský dvůr Bezejovice	Bezejovice, č.p. 1		49.7374067N, 14.6088192E
boží muka	Záhoří	26182/2-240	49.7320550N, 14.5452178E
výklenková kaplička Panny Marie	Maršovice	23897/2-109	49.7165256N, 14.5698942E
hrad Stajice, zřícenina	Zderadice	14683/2-267	49.7218806N, 14.5578456E
kaplička sv. Jana Nepomuckého	Maršovice		49.7184817N, 14.5583500E
kaplička Na Křížích	Řehovice		49.7190297N, 14.5354600E

kaplička u Řehovic (Vackova)	Řehovice	49.7200747N, 14.5451361E
kaple ve Dlouhé Lhotě	Dlouhá Lhota	49.7406983N, 14.5940081E
kaple v Zaječí	Zaječí	49.7439831N, 14.5686317E
zvonička Mstětice	Mstětice	49.7277369N, 14.5466731E
zvonička Řehovice	Řehovice	49.7217967N, 14.5415500E
zvonička Strnadice	Strnadice	49.6995342N, 14.5507781E
zvonička Zahrádka	Zahrádka	49.7323808N, 14.5887322E
zvonička Zderadice	Zderadice	49.7298956N, 14.5601444E
křížek Maršovice na Městečku	Maršovice	49.7143864N, 14.5666969E
křížek Maršovice u fary	Maršovice	49.7121847N, 14.5629239E
křížek nad Dlouhou Lhotou	Dlouhá Lhota	49.7409097N, 14.5836306E
křížek Řehovice (u Jarošů)	Řehovice	49.7201153N, 14.5413456E
kamenný kříž nad Zderadicemi	Zderadice	49.7258028N, 14.5603400E
Památník obětem 1. světové války	Maršovice	49.7137794N, 14.5644747E
Památník obětem válek	Strnadice	49.7004883N, 14.5531906E

Hrad Stajice

Hrad Stajice byl na vrcholu kopce Stejc (466 m n.m.) mezi obcemi Maršovice a Zderadice založen rytířským rodem pánů ze Stajic někdy během první poloviny 14. století. Rytířové ze Stajic jsou příbuzní Drslaviců. Roku 1348 je v listině Karla IV. zmiňován první doložený majitel hradu Jindřich ze Stajic. Po něm vlastní hrad jeho synové – Přibík a Bernard. První zmínka o obou je z roku 1364. Přibík v roce 1388 prodává dvůr kmecí v Homolové Lhotě Hynku Drbalovi z Neveklova. Poslední zmínka o něm je pak z roku 1391. Na přelomu 14. a 15. století je doloženo hned několik členů rytířského rodu ze Stajic – Ješek Stajička (slouží v roce 1393 Rožmberkům), Přibík Stajička či jistý Albera – nikdo z nich však hrad nedrží. Poslední z rodu ze Stajic je v roce 1454 připomínán Jindřich.

Od konce 14. století jsou Stajice sídlem lapků. V roce 1406 je hrad obsazen posádkou hejtmana Mutiny. Oddíl najatý Herbartem z Kolovrat na Ročově a lehnickým purkrabím Petříkem měl škodit nedalekému majetku jihočeských Rožmberků. Definitivně pak vzal hrad za své během nepokojů za vlády Jiříka z Poděbrad. Rožmberští vojáci jej v roce 1467 dobyli napodruhé a od té doby hrad zůstal opuštěný. Jakékoliv písemné zmínky o něm chybí. Až v roce 1542 postupuje Aleš Karlík z Nežetic k vyrovnání svého dluhu Ludmile Karlíkové z Vítěňevsi svůj zděděný majetek: pustý hrad Stajice, tvrz a poplužní dvůr ve Zderadicích a části obcí Libeč a Řehovice. Ve smlouvě je hrad uváděn již jako pustý. Dalším majitelem Stajic se stává Jan Kosohorský z Řičan na Maršovicích. Od té chvíle je osud Stajic spojen s vlastníky Maršovic.

Hrad byl dvojdílný. Kromě východní strany, kde pata svahu končí hluboko pod hradním jádrem, byl obehnán valem a příkopem. Val je dnes na západní straně dvakrát přerušen. Severnější přerušení valu bylo zřejmě vstupem do hradu. Hruškovitá část areálu na severu vykazuje fragmentární zbytky obdélníkové stavby. Ve druhé o něco jižněji a výše položené části bývalého hradu jsou zbytky objektu zasekaného do skály. Existuje hypotéza, že se jedná o pozůstatky čtverhranné věže. V jižním svahu, několik metrů pod jádrem hradu, byl lokalizován další objekt zasekaný do skály, dnes je však z velké části zavalen. Možná šlo o nádrž na vodu. Na jihovýchodní patě celé skalní homole pak lze uvažovat o další blíže nespécifikované stavbě.

Na hradě bylo učiněno několik archeologických nálezů. Mezi nalezené a dnes ztracené předměty patří velký středověký klíč, pečetidla Beneška ze Stajic a Hanuše z Maršovic. V polovině sedmdesátých let minulého století prováděl na hradě povrchový průzkum archeolog Tomáš Durdík, o dvacet let později zde prováděli obdobné práce členové Vlastivědného klubu Šternberk. Nalezené předměty lze datovat do poloviny 14. a počátku 15. století.

V současné době veškeré zdivo zakryla hlína a bujná vegetace. Místo, kde hrad stával, připomínají pouze terénní nerovnosti a valy.

Východiska pro návrhovou část

2.8. Silné a slabé stránky obce

Souhrn hlavních silných a slabých stránek rozvoje obce. Silné stránky představují pozitivní faktory pro rozvoj obce a slabé stránky naopak vyjadřují negativní skutečnosti, které způsobují v obci problémy.

Východiska pro návrhovou část jsou zpracována zejména na základě poznatků z charakteristiky obce. Jednotlivé výroky byly diskutovány na setkání členů pracovní skupiny.

Výroky jsou seřazeny od nejvíce závažných až po nejméně závažné.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Bohatá nabídka akcí pro spolkový, kulturní a společenský život obce	Nedostatečná nabídka pracovních příležitostí v obci a místních částech
Nabídka základních zdravotnických služeb v místě či dostupnosti	Málo rozvinutá nabídka služeb pro občany
Zachovalé životní prostředí, nízká kriminalita	Chybějící obecní pozemky a nevyužité pozemky soukromých vlastníků pro stavbu rodinných domů
Mateřská škola v místě	Absence sociálního bydlení
Základní škola v dostupnosti	Technický stav pozemních komunikací
Dopravní obslužnost obce po dokončené integraci veřejné dopravy	
Dobrá dostupnost spádových měst (dojíždění za službami, vzděláním a prací)	
Příznivá sociální situace (nízký počet sociálně slabých)	
Kvalitně zpracovaný územní plán pro další rozvoj obce	
Kvalitní zázemí pro sport, či matky s malými dětmi	
Stabilní přírůstek obyvatelstva	

NÁVRHOVÁ ČÁST

3. Strategická vize obce Maršovice

Strategická vize je vyjádření představ o celkovém rozvoji obce v dlouhodobém horizontu zhruba 20 let, pro účely tohoto dokumentu nastiňuje žádoucí stav obce Maršovice v roce 2040. K naplnění této představy bude směřovat postupné plnění aktivit definovaných v tomto dokumentu a také ve strategických rozvojových dokumentech na něj navazujících. Vize představuje „cílový stav“ obce v budoucnosti a určuje hlavní kontury směřování k tomuto stavu.

Rozvojová vize městyse Maršovice 2019–2040:

Idea směřování budoucího rozvoje městyse a hodnota Maršovic vychází ze zachování charakteru vesnického života. Maršovice by měly mít zachovanou kulturní krajinu. Okolní příroda bude pokud možno co nejméně dotčena civilizačními vlivy. Bude zde fungující spolkový a komunitní život. Zdravotní, vzdělávací a sociální služby budou na úrovni dostačující požadavkům doby. Zároveň bychom chtěli zkvalitnit estetický vzhled intravilánu našich osad – opravit domy, silnice či vyměnit veřejné osvětlení. Urbanisticky a architektonicky bychom chtěli zkrásnit centra našich vesniček. Maršovice budou mít také co nabídnout návštěvníkům. Budou mít vybudované kvalitní zázemí pro sport, turistiku, aktivní i pasivní odpočinek. Maršovice budou dobrým místem pro život s vybudovanou technickou infrastrukturou vodovodem a splaškovou kanalizací počínaje kvalitním pokrytím internetového signálu konče.

4. Programové cíle a opatření

Programové cíle stanovují, čeho chce městyse Maršovice dosáhnout realizací svého programu rozvoje, a shrnují hlavní rozvojové priority ve střednědobém horizontu (zpravidla 6-8 let). Tyto cíle jsou stanoveny na základě problémů, definovaných v analytické části dokumentu, a potřeb občanů obce zjištěných v uspořádané anketě. Programové cíle přesněji definují hlavní rozvojové směry obce, které v sobě zahrnují veškerá témata či problematiky, na které je soustředěna pozornost v předmětném období.

Opatření

Opatření obce jsou definována jako zásadní úkoly k naplnění stanovených programových cílů a formulují přístup k řešení jednotlivých témat. Odvíjí se od programových cílů a mají střednědobý charakter, předpoklad jejich realizace je v celém návrhovém období tohoto dokumentu nebo ve stanoveném kratším časovém úseku. Jednotlivá opatření jsou pak naplňována prostřednictvím realizace konkrétních rozvojových aktivit.

Konkrétní **rozvojové aktivity** a projekty jsou obsaženy v zásobníku projektů, který je v aktuálním znění nedílnou součástí tohoto dokumentu.

Cíl 1 - Rozvoj infrastruktury v obci

Opatření 1.1. Dopravní infrastruktura

Opravy a budování místních komunikací – pokládky nových povrchů, úpravy polních cest, zlepšení průchodnosti krajiny.

Zvyšování bezpečnosti chodců, eliminace rychlosti projíždějících vozidel, úprava veřejných prostranství podél silnic a v centrech osad.

Opatření 1.2. Vodovody a kanalizace

Zajištění dostatku kvalitní pitné vody, eliminace volných vyústění odpadních vod.

Opatření 1.3: Veřejné osvětlení

Rozšíření a obměna sítě veřejného osvětlení

Opatření 1.4. Nemovitosti v majetku obce

Výstavby, opravy, modernizace a zlepšování vzhledu obecních budov, jejich efektivní využívání, energetické úspory, nákup komunální techniky.

Opatření 1.5. Vytváření podmínek pro nové bydlení

Zvýšení nabídky stavebních parcel, podpora zvyšování počtu stálých obyvatel městyse, podpora služeb, zvýšení návštěvnosti regionu.

Cíl 2 – Rozvoj a zlepšování podmínek života v obci

Opatření 2.1. Sport

Rozšíření nabídky pro sport a volný čas dětí a mládeže, zapojení dětí a mládeže do komunitního života v obci, vytvoření prostorů pro setkávání dětí a mládeže, podpora činnosti spolků, zachovávání lidových tradic.

Opatření 2.2. Rozvoj kulturního a společenského života v obci

Přirozené fungování vesnické komunity, udržování tradičních slavností a obyčejů, podpora vzniku nových tradic, budování povědomí o historii.

Cíl 3 – Rozvoj cestovního ruchu

Zachování a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví regionu, zvýšení atraktivnosti městyse, jeho prezentace, zkvalitnění podmínek pro rozvoj přiměřeného turistického ruchu. Využití fenoménu „Vystěhování během 2. světové války“, společná propagace oblasti jako hudebního regionu (Suk, Kubelík), tradice autobusové dopravy (2. autobusová linka v Království českém) či pozůstatky středověkého hradu Stajice, podpora služeb v obci, zvýšení návštěvnosti regionu.

Opatření 3.1. Turistický ruch

Budování naučných cest a stezek, míst aktivního odpočinku (turistický přístěšek na Stejci), míst k zastavení (altán u fotbalového křiště, přístřešek na rozcestí Podmaršovice – Zálesí) či dětských a workoutových koutků.

Cíl 4 – Ochrana životního prostředí, udržitelný rozvoj obce

Péče o rybníky, zlepšení vzhledu osad, úprava veřejných prostranství, podpora zachování rázu venkovské krajiny, obnova barokní krajiny.

Opatření 4.1. Voda v krajině

Podpora zadržování vody v krajině. Budování tůní (Maršovický potok, bezejmenná vodoteč ve Mstěticích aj.) Péče o rybníky – postupné odbahňování, péče o břehy, hráze. Dosazování stromů na hrázích vodních děl. Vrácení „vesnické“ podoby nádrží v Maršovicích na městečku.

Opatření 4.2. Krajina

Péče o průchodnost krajiny, o jednotlivé cesty. Budování odpočinkových posezení a zastavení. Umisťování laviček.

Opatření 4.3. Veřejná prostranství

Údržba a zkvalitňování veřejných prostranství. Údržba zeleně.

Opatření 4.4. Odpady a zátěže

Podpora třídění odpadu. Zvelebování sběrných míst. Zavádění motivačních opatření ke snižování množství komunálního odpadu a zlepšení vytríditelnosti odpadu separovaného.

Cíl 5 – Informační technologie

Využívání škály informačních technologií, webové stránky jako zdroj informací, tištěné materiály jako zdroj informací a prezentace městyse.

5.1. Komunikační a informační média

Zkvalitnění tištěného zpravodaje Maršovická Louka

Spolu s webovými stránkami využívat moderní způsoby komunikace s občany a jejich informování – aplikace do mobilních telefonů. Digitální úřední deska na městečku.

.

5. Podpora realizace Plánu

Pracovní skupina předložila zastupitelstvu městyse dokument Plán rozvoje městyse Maršovice 2026 –2036. Tento dokument se po schválení zastupitelstvem městyse bude jedním ze základních podkladů při tvorbě ročního rozpočtu městyse, rozpočtových výhledů i dlouholetých finančních plánů.

Průběžná kontrola aktuálnosti dokumentu a souladu realizovaných rozvojových aktivit s tímto strategickým dokumentem bude prováděna nejméně jednou za rok. Tuto kontrolu provede pracovní skupina, která byla založena v průběhu tvorby Plánu rozvoje městyse. V případě potřeby předloží pracovní skupina návrh na změnu, doplnění či aktualizaci Plánu přímo zastupitelstvu městyse. Případné aktualizace budou prováděny nejpozději do konce února příslušného roku.

Hlavním garantem aktuálnosti dokumentu a realizace jednotlivých aktivit v souladu s vytýčenými prioritami je zastupitelstvo městyse Maršovice. O stavu plnění budou podávat informaci subjekty, které jsou odpovědné za realizaci příslušných aktivit.

Program rozvoje městyse Maršovice 2026–2036 je dostupný na oficiálních webových stránkách městyse nebo v písemné podobě k nahlédnutí v úředních hodinách na úřadu městyse.

6. Důležité odkazy

Městys Maršovice <http://www.mestysmarsovice.cz>
Město Bystřice - <https://www.mestobystrice.cz/>
Město Neveklov - <http://www.neveklov.cz/>
Obec Křečovice - <http://www.obec-krecovice.cz/>
Obec Stranný- <http://stranny.xf.cz/>
Obec Tisem - <http://www.tisem.cz/obec-tisem/os-10>
KSÚS Středočeského kraje - <http://www.ksus.cz/>
Římskokatolická farnost Křečovice - <http://www.farnostkrecovice.cz/>
Povodí Vltavy - <http://www.pvl.cz/>
Lesy ČR - <https://lesy-cr.cz/>
Posázaví o.p.s.- <https://tourist.posazavi.com/cz/HomePage.aspx>
Naděje pro čtyři packy, z.s. - <http://www.nadeje-pro-ctyri-packy.estranky.cz/>
Ochrana Fauny ČR o.p.s. - <http://www.ochranafauny.cz/>
ZO ČSOP Vlašim - <https://www.csopvlasim.cz/>
Farní charita Starý Knín - <http://www.socialnipece.cz/>
RUAH o.p.s. – www.ruah-ops.cz
Web turistické oblasti www.posazavi.com
MAS Posázaví leader.posazavi.com
Středočeský kraj www.kr-stredocesky.cz
Policie ČR OOP Benešov <https://policie.gov.cz/clanek/oop-benesov-788976.aspx>
Integrovaný záchranný systém Středočeského kraje www.hzscr.cz

V Maršovicích 2. března 2026

.....
Ing. Michal Hašek

místostarosta

.....
Mgr. Bohumil Ježek

starosta